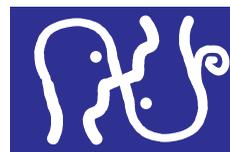

ERASMUS PRIROČNIK ZA INSTITUCIJE

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

ERASMUS

Izdal: CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske
programe izobraževanja in usposabljanja

Avtorja: Neža Pajnič, Aljoša Belcijan
Lektoriranje: Petra Tomše
Oblikovanje: Studio 22
Tisk: Tiskarna knjigoveznica Radovljica d.o.o.
Naklada: 300 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

378(035)
378.014.24

PAJNIČ, Neža

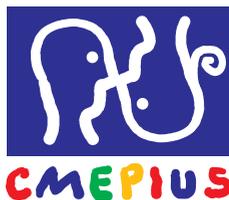
Erasmus priročnik za institucije / avtorja Neža Pajnič in Aljoša
Belcijan. - Ljubljana : CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske
programe izobraževanja in usposabljanja, 2011

ISBN 978-961-6628-31-0
1. Belcijan, Aljoša
249866752

ERASMUS PRIROČNIK ZA INSTITUCIJE

GD Izobraževanje in kultura
Program Vseživljenjsko učenje

KAZALO

PROGRAM VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (VŽU)	6
Kdo je kdo in kaj je kaj v programu VŽU	10
PROGRAM ERASMUS	14
STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS	16
SODELOVANJE Z NACIONALNO AGENCIJO	17
ERASMUS UNIVERZITETNA LISTINA (EUC)	18
ERASMUS BILATERALNI DOGOVORI/SPORAZUMI	20
ERASMUS CERTIFIKAT ZA KONZORCIJ ZA PRAKSE	22
FINANCIRANJE	23
ERASMUS PRIPRAVLJALNI OBISKI (PV)	25
ISKANJE POTENCIALNIH PARTNERJEV	27
ERASMUS INDIVIDUALNA MOBILNOST (IM)	28
ERASMUS MOBILNOST ŠTUDENTOV	29
ERASMUS MOBILNOST ZAPOSLENIH (učnega osebja in drugih zaposlenih)	40
ORGANIZACIJA MOBILNOSTI (OM)	46
ERASMUS INTENZIVNI PROGRAMI (IP)	49
ERASMUS INTENZIVNI JEZIKOVNI TEČAJI (EILC)	51
ERASMUS MREŽE	54
VEČSTRANSKI PROJEKTI	55
STATISTIKA SODELOVANJA	59
SLOVENIJA IN ERASMUS program	62
SPLETNE POVEZAVE IN KORISTNE INFORMACIJE	67
KONTAKTNE OSEBE IN INFORMACIJE	69

UVOD

Spoštovani!

Svet Erasmus aktivnosti je navidezno zelo enostaven. Osnovni aktivnosti za posameznika sta izmenjava študentov in profesorjev, za samo institucijo pa organizacija omenjenega. Seveda program postavlja okvirna pravila in minimalne zahteve, ki jih je treba spoštovati, vendar pušča toliko 'prostega teka' posamezni instituciji glede na njeno nacionalno umeščeno, organizirano, način dela ipd., da je treba pri implementaciji aktivnosti dnevno sprejemati odločitve, kako posamezen projekt zastaviti, izpeljati ali organizirati.

Pred vami je gradivo, ki smo ga s kolegi pripravili na podlagi desetletnih izkušenj sodelovanja v Erasmus programu. Namen gradiva je na čim bolj enostaven način novim sodelujočim institucijam pomagati razumeti Erasmus program in začeti aktivnosti v okviru tega programa. Vključili smo tudi nekaj izjav in izkušenj različnih oseb (študentov in zaposlenih v mednarodnih službah), ki so ali še vedno na različne načine sodelujejo v programu Erasmus. Gradivo bo dobrodošlo tudi vsem posameznikom, ki na novo začenejo z aktivnostmi oziroma bi želeli na hitro preveriti osnovna pravila, ki so splošno veljavna za vse sodelujoče institucije.

Ne smemo pa pozabiti, da je program 'živ'. Vsako leto pride do manjših ali tudi večjih sprememb v smeri izboljšanja, večje transparentnosti, prilagajanja potrebam institucij in realnosti dnevnega življenja. Zato je nujno potrebno, da pred dokončno odločitvijo o izpeljavi zastavljene aktivnosti preverite razpis ali pogodbo za ustrezno obdobje. Na vaša vprašanja pa vam bomo vedno pomagali najti odgovore ali vam svetovali tudi na nacionalni agenciji, zato nas le pokličite ali nam pišite.

Pa srečno!

Erasmus ekipa ☺

Čeprav je program Erasmus v primerjavi z ostalimi sektorskimi programi najbolj množičen in prepoznaven, še vedno ugotavljamo, da se ga udeleži le zelo majhen del ciljne populacije. Razlogov za to je več, vse od organizacijskih, finančnih pa do prenizke motivacije študentov in profesorjev za mobilnost. Nekatere države so nekoliko manj aktivne tudi zaradi jezikovnih ovir ali zaradi nižjega življenjskega standarda. Kljub temu pa je jasno, da je sodelovanje v programih mobilnosti nujno za dosego razvoja tako institucij kot tudi ljudi, ki so v te institucije različno vključeni.

Skozi program Erasmus se razvija in je zelo dobro vidna ideja Evropske unije kot enotnega visokošolskega prostora, enotnega trga dela in enotnega prostora za ideje, razvoj in kakovostno življenje. Mobilnost je Evropska unija, je nov vsakdan, v katerem živimo kot državljani ne več samo svoje matične države, pač pa tudi kot državljani širše skupnosti, ki ji pripadamo. Gre za premik v kulturi, miselni naravnosti posameznika, da stopi iz svojih najožjih mrež, skupnosti, ki so mu popolnoma domače in znane, ter stopi v neznano.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Vključevanje Univerze v Ljubljani v program Erasmus je v obdobju zadnjih desetih let na mnogih področjih njenega delovanja spremenilo njen način sodelovanja z institucijami v tujini. Tako kot mnoge evropske univerze, je v večji meri opustila sodelovanje v okviru klasičnih sporazumov in se predvsem osredotočila na pospešeno mobilnost študentov, učiteljev in administrativnega osebja.

Program Erasmus je spodbudil organizacijo poletnih šol, internacionalizacijo študijskih programov in oblikovanje skupnih programov.

Pomagal je pri hitrejši osvojitvi bolonjske reforme, osvojitvi kreditnega sistema, dvigu kakovosti poučevanja, vzpostavitvi sistema priznavanja v tujini pridobljenih znanj, izboljšanju podpornih aktivnosti za izvajanje samega programa in večji ponudbi vsebin tudi v tujih jezikih.

Prav vključevanje v program Erasmus je pripomoglo k internacionalizaciji Univerze v Ljubljani na vseh področjih in omogočilo velikemu številu študentov, učiteljev in osebju neprecenljive mednarodne izkušnje.

Katja Cerjak, Erasmus institucionalna koordinatorica
Univerza v Ljubljani

Razumeti je treba tudi dejstvo, da naj bi bil program v vlogi katalizatorja, neke vrste pilotski projekt dobre prakse, ki naj bi spodbudil tovrstno aktivnost na širšem nivoju, podprto tudi s strani drugih virov, ne le virov EU. Želeli bi si, da postane možnost mobilnosti splošno široko prisotna v vsakdanu študenta/profesorja/zaposlenega v kateri koli evropski državi.

Positivni rezultati mednarodnega sodelovanja so hitro prenosljivi in uporabni na različnih ravneh, tako za institucije kot tudi za študente in zaposlene. Pri tem imamo v mislih delovne postopke, organiziranost kot tudi prenos znanja med študenti in inovativne tehnike posredovanja uporabnega znanja profesorjev. V tem sklopu velja poudariti, da je mreženje eden izmed najbolj pozitivnih elementov mobilnosti in mobilnost kot taka spodbuja nadaljnje mednarodno sodelovanje tako na osebni kot tudi na organizacijski ravni.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Po desetih letih sodelovanja bi lahko rekli – je sploh možno, da kdo ne bi sodeloval v programu Erasmus?

Ne znamo si predstavljati, kako drugačen bi bil študij študentov, če bi bili prikrajšani za to enkratno priložnost, del svojega študija in (oz. ali) praktičnega usposabljanja opraviti v tujini. Ko spremljamo te mlade ljudi, ki se vrnejo iz tujine polni zagona, novih idej in širokega obzorja, in ko vidimo, koliko bolj zreli in samostojni so v tako kratkem času postali, lahko z gotovostjo potrdimo, da je namen programa Erasmus dosežen. Študenti ne morejo nehati pripovedovati o tem, koliko novih prijateljev so spoznali in kaj novega so se naučili.

Tudi tisti, ki se za študij v tujini ne morejo odločiti, lahko pridobijo delno izkušnjo s poslušanjem predavanj profesorjev s partnerskih univerz iz tujine in se družijo s tujimi študenti, ki študirajo prek programa Erasmus na naši univerzi.

Vsekakor je sodelovanje v programu Erasmus privilegij in nuja za sodobno visokošolsko institucijo zaradi vseh izkušenj in možnosti, ki so jih deležni ne samo študenti, ampak tudi predavatelji in zaposleni.

Erasmus ekipa Univerze v Mariboru

PROGRAM VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (VŽU)

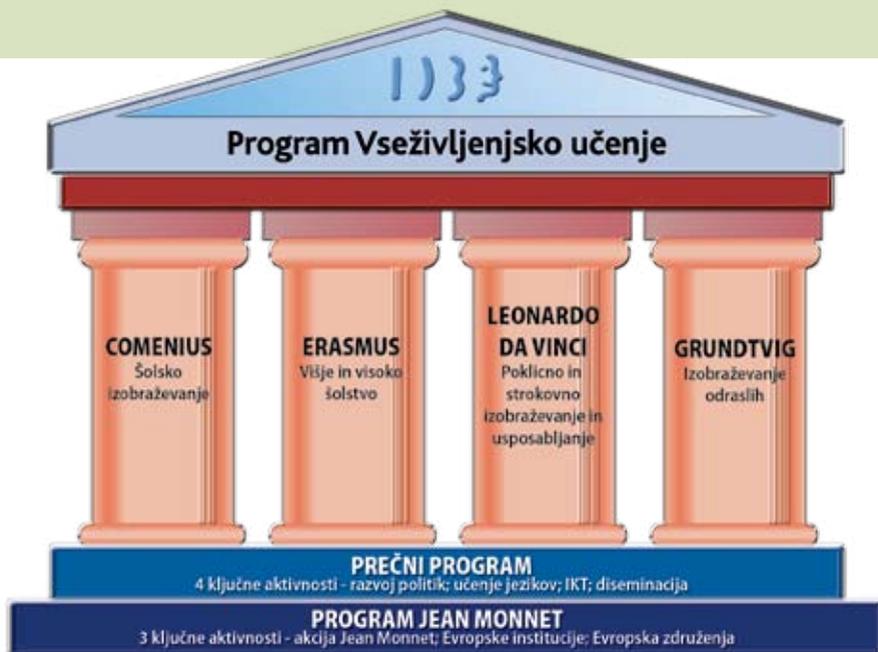
Namen akcijskega programa Skupnosti na področju vseživljenjskega učenja – program Vseživljenjsko učenje (program **VŽU**) – je z vseživljenjskim učenjem prispevati k razvoju EU v napredno družbo s sodobnim znanjem, s trajnostnim gospodarskim razvojem, številnejšimi in boljšimi službami ter z večjo socialno kohezijo. Zlasti si prizadeva za pospeševanje izmenjav, sodelovanja in mobilnosti med organizacijami ter sistemi izobraževanja in usposabljanja znotraj EU, z namenom postati zgled kakovosti v svetovnem merilu.

Zaradi tega je program Vseživljenjsko učenje usmerjen v posodabljanje in prilagajanje sistemov izobraževanja in usposabljanja v sodelujočih državah, zlasti v okviru strateških ciljev Lizbonske pogodbe, in prinaša evropsko dodano vrednost neposredno posameznim državljanom, ki sodelujejo v aktivnostih mobilnosti in drugih aktivnostih sodelovanja.

Program VŽU sestavljajo:

- **štirje sektorski programi**, ki so namenjeni šolskemu izobraževanju (Comenius), **terciarnemu izobraževanju (Erasmus)**, poklicnemu in strokovnemu izobraževanju ter usposabljanju (Leonardo da Vinci) in izobraževanju odraslih (Grundtvig);
- **prečni program**, ki je namenjen štirim ključnim medsektorskim področjem (sodelovanje pri politiki in inovacijah na področju vseživljenjskega učenja, na področju jezikov, razvijanja inovativnih IKT ter razširjanja in uporabe rezultatov);
- **program Jean Monnet** je program, ki spodbuja poučevanje, raziskovanje in študije na področju evropskega združevanja ter ključnih evropskih ustanov in združenj.

Sodelovanje v programu VŽU

V programu VŽU lahko sodelujejo prijavitelji iz:

- 27 držav članic EU,
- Islandije, Lihtenštajna, Norveške (države EFTA-EGP – države, ki so članice Evropskega združenja za prosto trgovino in hkrati pripadajo Evropskemu gospodarskemu prostoru),
- Turčije, Hrvaške, Švice,
- čezmorskih držav in teritorijev, določenih v Sklepu Sveta 2001/822/ES.

Kdo lahko sodeluje?

Program VŽU je namenjen praktično vsem, ki sodelujejo v procesu izobraževanja oziroma usposabljanja (tako posameznikom kot tudi organizacijam):

- učencem, študentom, udeležencem usposabljanja in odraslim udeležencem;
- učiteljem, vodjem usposabljanja in osebju, udeleženi v katerem koli vidiku vseživljenjskega učenja (VŽU);
- osebam na trgu dela;
- zavodom ali organizacijam, ki zagotavljajo možnosti za učenje na katerem koli področju izobraževanja ali usposabljanja;
- osebam in organom, zadolženim za sisteme in politike v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- podjetjem, socialnim partnerjem in njihovim organizacijam na vseh ravneh, vključno s trgovinskimi organizacijami ter gospodarskimi zbornicami;
- organom, ki nudijo storitve usmerjanja, svetovanja in informiranja v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja;
- združenjem, ki delujejo na področju vseživljenjskega učenja, vključno z združenji študentov, dijakov, učiteljev, staršev in odraslih udeležencev;
- raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vprašanji na področju izobraževanja in usposabljanja;
- nepridobitnim organizacijam, prostovoljnimi in nevladnimi organizacijam (NVO-jem).

Kdo je kdo in kaj je kaj v programu VŽU

Evropska komisija (Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo – Directorate General for Education and Culture ali DG EAC) je odgovorna za zagotavljanje učinkovite in smotrne izvedbe programa VŽU kot celote. Komisiji pri tej nalogi pomaga Odbor za program VŽU, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic ter ostalih sodelujočih držav in mu predseduje Komisija. Operativno vodenje programa izvaja Komisija v tesnem sodelovanju z nacionalnimi agencijami (NA) (ena ali več v vsaki izmed sodelujočih držav) in Izvršno agencijo za izobraževanje, audiovizualno področje in kulturo (Izvršna agencija – EACEA) v Bruslju.

Nacionalne oblasti spremljajo in nadzirajo nacionalne agencije ter Komisiji jamčijo, da nacionalne agencije ustrezno upravljajo s sredstvi Evropske skupnosti za decentralizirane aktivnosti programa. Resorni ministristvi v Sloveniji sta Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in Ministrstvo za šolstvo in šport. Neposredno za potrebe programa Erasmus je bila imenovana nacionalna komisija VŽU, Erasmus, katere člani so predstavniki Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstva za šolstvo in šport, Sveta RS za visoko šolstvo, Študentske organizacije Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije. Nacionalna komisija sprejema odločitve glede programa Erasmus na nacionalni ravni (prioritete, delitev sredstev ipd.).

Nacionalne agencije (NA) so organizacije, ki skrbijo za usklajeno vodenje t. i. decentraliziranih aktivnosti razpisov na nacionalni ravni. Nacionalne agencije imajo ključno vlogo pri praktični izvedbi programa, saj so odgovorne za objavo programa na nacionalni ravni, podporo razširjanju in uporabi rezultatov ter zlasti vodenje celotnega življenjskega cikla projektov v okviru decentraliziranih aktivnosti programa na nacionalni ravni. To je:

- objava nacionalnih razpisov za oddajo predlogov ali rokov, ki dopolnjujejo evropski razpis za oddajo predlogov za program VŽU,
- promocija in nudenje informacij glede akcij programa ter svetovanje potencialnim prijaviteljem,
- sprejem, organizacija ocenjevanja in izbora vlog za dotacije,
- sprejemanje sklepov o dodelitvi dotacij za izbrane vloge,
- izdajanje sporazumov o dotacijah in izplačevanje sredstev upravičencem,
- sprejem in obravnavo poročil upravičencev,
- spremljanje in podpora upravičencem programa,
- pregled dokumentacije, nadzor na mestu ter revizija podprtih aktivnosti,
- razširjanje in uporaba rezultatov podprtih aktivnosti,
- analiziranje in zagotavljanje povratnih informacij o izvajanju programa in učinku v državi.

Izvršna agencija (The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA): poslanstvo Izvršne agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo je izvedba številnih sklopov programa in akcij, ki jih sofinancira Evropska komisija na področju izobraževanja in usposabljanja, aktivnega državljanstva, mladih, avdiovizualnem področju ter na področju kulture. Izvršna agencija vodi centralizirane aktivnosti programa VŽU, kar pomeni, da se vloge za te aktivnosti pošljejo neposredno v Bruselj, brez vmesnega posredovanja nacionalnih agencij. Na osnovi referenčnega okvira, ki ga je zastavila Komisija, je Izvršna agencija odgovorna za izvajanje naslednjih nalog:

- objava razpisov za zbiranje predlogov in vabil za zbiranje ponudb,
- sprejem vlog za dotacijo in organizacijo postopka za ocenjevanje in izbor projektov (za aktivnosti, za katere sklep o dodelitvi dotacije sprejme Komisija, po posvetovanju z odborom za program VŽU in evropskim parlamentom, kot je zahtevano v sklepu o programu),
- izdajo sporazumov o dotacijah in izplačila dotacij upravičencem,
- sprejem in obravnavanje poročil upravičencev,
- spremljanje in podpora upravičencem programa,
- pregled dokumentacije, nadzor na mestu ter revizija podprtih aktivnosti.

CEDEFOP (Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja) v Thessalonikih, Grčija, v imenu Evropske komisije koordinira program študijskih obiskov na ravni EU. Študijski obiski so del prečnega programa in ena izmed decentraliziranih aktivnosti, kar pomeni, da je treba vloge poslati nacionalnim agencijam.

Bolonjska deklaracija

Predstavniki ministrstev za visoko šolstvo iz 29 držav, med drugim tudi Slovenije, so junija 1999 v Bologni podpisali t. i. Bolonjsko deklaracijo, v kateri so določili smernice razvoja evropskega visokega šolstva do leta 2010. Države podpisnice so si s tem zadale cilj, da bodo ob polnem upoštevanju in spoštovanju različnosti nacionalnih sistemov izobraževanja in univerzitetne avtonomije do leta 2010 z medsebojnim sodelovanjem zgradili odprt in konkurenčen evropski visokošolski prostor, ki bo evropskim študentom in diplomantom omogočal prosto gibanje in zaposljivost, obenem pa bo privlačen tudi za neevropske študente.

Glavni cilji bolonjskega procesa (po Berlinskem komuniqueju) so:

- zagotavljanje kakovosti visokega šolstva,
- sprejetje dvo- oziroma tristopenjskega sistema študija,
- pospeševanje mobilnosti študentov, akademskega in administrativnega osebja,

- vzpostavitev kreditnega sistema (ECTS) za vrednotenje študijskih obveznosti,
- priznavanje stopenj, sprejem sistema lahko prepoznavnih in primerljivih stopenj,
- aktivna udeležba visokošolskih zavodov, učiteljev in študentov v bolonjskem procesu in sodelovanje študentov pri upravljanju visokega šolstva,
- pospeševanje evropske dimenzije v visokem šolstvu,
- pospeševanje privlačnosti evropskega visokošolskega prostora,
- vseživljenjsko učenje,
- Evropski visokošolski prostor in Evropski raziskovalni prostor, dva stebra na znanju temelječe družbe.

Več informacij najdete na spletni strani <http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna.pdf>.

Kopenhagenska deklaracija

S to deklaracijo se začne enak proces, kot je bolonjski, le da se dotika področja strokovnega in poklicnega izobraževanja. Med prioriteta je za mobilnost pomembna krepitev transparentnosti poklicnega izobraževanja v Evropi s pomočjo integracije več različnih inštrumentov (EUROPASS mobilnosti, Evropski življenjepis, certificiranje in dodatek k diplomi ter skupni evropski okvir znanja jezikov).

Več informacij najdete na spletni strani

http://ec.europa.eu/education/copenhagen/copenhagen_declaration_en.pdf.

Lizbonska pogodba

Evropa naj bi postala najbolj dinamična in konkurenčna svetovna regija, za kar potrebuje dobro izobraženo in prilagodljivo delovno silo. Da bi to dosegli, so voditelji držav članic Evropske unije sprejeli strateške cilje do leta 2010 in tudi ukrepe za njihovo doseganje. Uvedli so tudi nov način dela – odprto koordinacijo. Ta daje več prostora za nacionalne pobude in za doseganje ciljev po različnih poteh in različnih časovnih okvirih.

Več informacij najdete na spletni strani

http://consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm.

EU 2020

V luči aktualnih gospodarskih razmer je Evropski svet razpravljal o novi strategiji Evropske unije za delovna mesta in rast. Voditelji držav in vlad so opravili izmenjavo mnenj o konkurenčnosti, ki je odločilna na področju evropske rasti, in razpravljali o stanju priprav na naslednji vrh G20. Za ponovno rast in nova delovna mesta je treba najprej znova vzpostaviti makroekonomsko stabilnost in izboljšati vzdržnost javnih financ.

V novi strategiji bo poseben poudarek na tistih ključnih področjih, na katerih je treba ukrepati. Ta področja so znanje in inovacije, bolj trajnostno gospodarstvo, visoka stopnja zaposlenosti in socialna vključenost. Ena izmed vodilnih pobud je tudi Mladi in mobilnost, katere cilje je utrditi uspešnost in privlačnost evropskih visokošolskih institucij v mednarodnem okolju ter vsesplošno povečati kakovost vseh ravni izobraževanja in usposabljanja v EU, pri čemer je treba združiti odličnost in enakost s spodbujanjem mobilnosti študentov in udeležencev usposabljanja ter izboljšati položaj mladih na področju zaposlovanja. To vključuje tudi uporabo in okrepitev programov za mobilnost ter univerzitetnih in raziskovalnih programov EU (kot so Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus in Marie Curie) ter njihovo povezovanje z nacionalnimi programi in sredstvi.

Več informacij najdete na spletni strani http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

PROGRAM ERASMUS

Program Erasmus je bil ustanovljen leta 1987 in je t. i. 'paradni konj' EU med programi izobraževanja in usposabljanja za mobilnost in sodelovanje v visokem šolstvu v Evropi. Različne akcije programa niso namenjene zgolj študentom, ki želijo študirati in delati v tujini, pač pa tudi visokošolskim učiteljem in podjetnikom, ki želijo poučevati v tujini, ter osebu v terciarnem izobraževanju, ki se želi udeležiti usposabljanja v tujini. Poleg tega program Erasmus podpira visokošolske zavode pri njihovem skupnem delu prek intenzivnih programov, mrež in večstranskih projektov ter jim pomaga, da dosežejo poslovni svet. Zajema torej celoten **terciarni sektor izobraževanja**¹, kar v Sloveniji konkretno pomeni vse akreditirane institucije, začenši z višjimi strokovnimi šolami.

Ime **Erasmus** je akronim: **E**uropean **A**ction **S**cheme for the **M**obility of **U**niversity **S**tudents. Ideja programa ustreza tudi načelom in življenju ter delu Erazma Rotterdamskega, katerega ime se dandanes povezuje s programom kot vzornika, ki je študijske obveznosti opravljal v različnih državah. Ob vključitvi v širši program na področju izobraževanja so pobudniki vztrajali pri ohranitvi imena, zato je prišlo do poimenovanja tudi drugih programov (Socrates, Grundtvig, Leonardo da Vinci ...). Danes je program Erasmus ena najbolj poznanih blagovnih znamk Evropske unije, prepoznan tudi širše po svetu.

Kratka zgodovina programa Erasmus

- Od leta 1980 dalje Evropska komisija (EK) pilotsko podpira mobilnost študentov.
- November 1985: sestanek EK, predlog Erasmus programa januarja 1986; prvi odzivi so bili mešani (nestrinjanje so izrazile države, ki so imele lastne programe/vzvode mobilnosti študentov že vzpostavljene – Francija, Nemčija in Velika Britanija).
- Junij 1986: ministri za izobraževanje potrdijo cilje in splošen oris programa, tudi ime ERASMUS.
- 26. november 1986: potrjena finančna shema programa.
- 28. november 1986: presenetljivo ministrski svet NE potrdi programa, težava je kljub vsemu financiranje (proračun za dotacije).
- 14. maj 1987: Erasmus program je dokončno sprejet. V prvem aktualnem letu izvajanja je v programu sodelovalo 11 držav. Mobilnosti se je v letih 1987/1988 udeležilo 3.244 študentov.
- 1. januar 1995: program Erasmus postane del programa Socrates; nato 1. 1. 2000 del programa Socrates II in 1. 1. 2007 del programa Vseživljenjsko učenje (v prvi generaciji programa Socrates je v programu Erasmus sodelovalo 20 držav, v drugi generaciji že 30, sedaj, ko je Erasmus del programa Vseživljenjsko učenje, pa sodeluje že 31 držav: vse države članice EU (27), države Evropskega ekonomskega prostora (Islandija, Norveška in Lihtenštajn) ter Turčija.

¹ V celotnem besedilu so pod besedo visokošolski zavod ali univerza mišljene vse akreditirane institucije, ki spadajo na področje terciarnega izobraževanja.

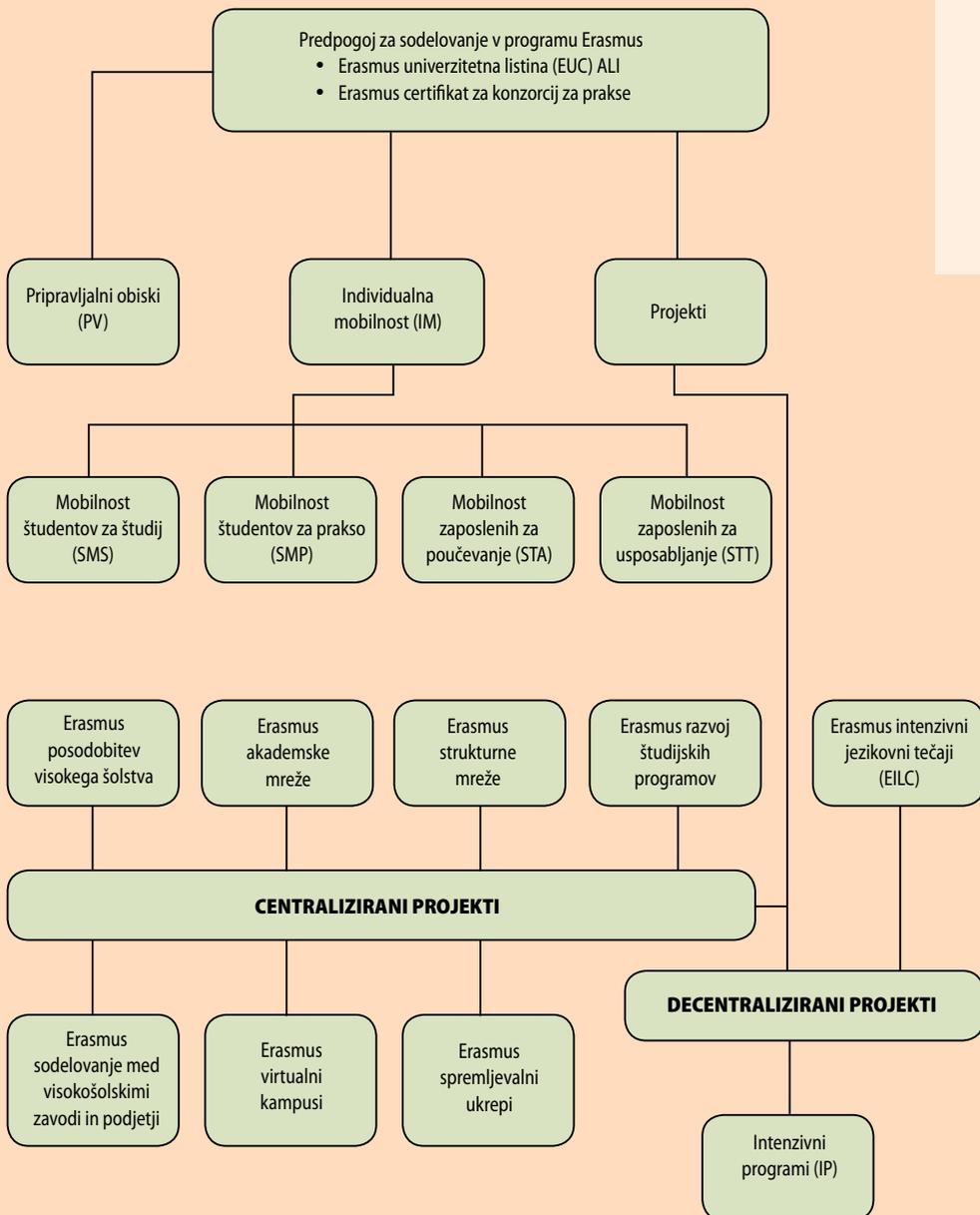
Splošna cilja programa Erasmus, ki naj bi ju podpirale prav vse aktivnosti v okviru programa Erasmus, sta:

- **podpiranje uresničenja evropskega visokošolskega prostora in**
- **krepitev prispevka visokošolskega in poklicnega izobraževanja na višjih stopnjah k inovativnim procesom.**

Za doseg splošnih ciljev programa Erasmus pa so potrebni konkretni, bolj **usmerjeni cilji**:

- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti študentov in učiteljskega osebja po Evropi, tako da bi bilo do leta 2012 v sklopu programa Erasmus in njegovih predhodnikov v študentsko mobilnost vključenih najmanj 3 milijone posameznikov;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega večstranskega sodelovanja med visokoškolskimi zavodi v Evropi;
- povečanje stopnje preglednosti in združljivosti med kvalifikacijami, pridobljenimi v visokoškolskem izobraževanju in na višjih ravneh poklicnega izobraževanja v Evropi;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega sodelovanja med visokoškolskimi zavodi in podjetji;
- omogočanje razvoja inovativnih praks v izobraževanju in usposabljanju na terciarni ravni ter njihov prenos, vključno s prenosom iz ene države udeleženke v ostale;
- razvijanje inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT.

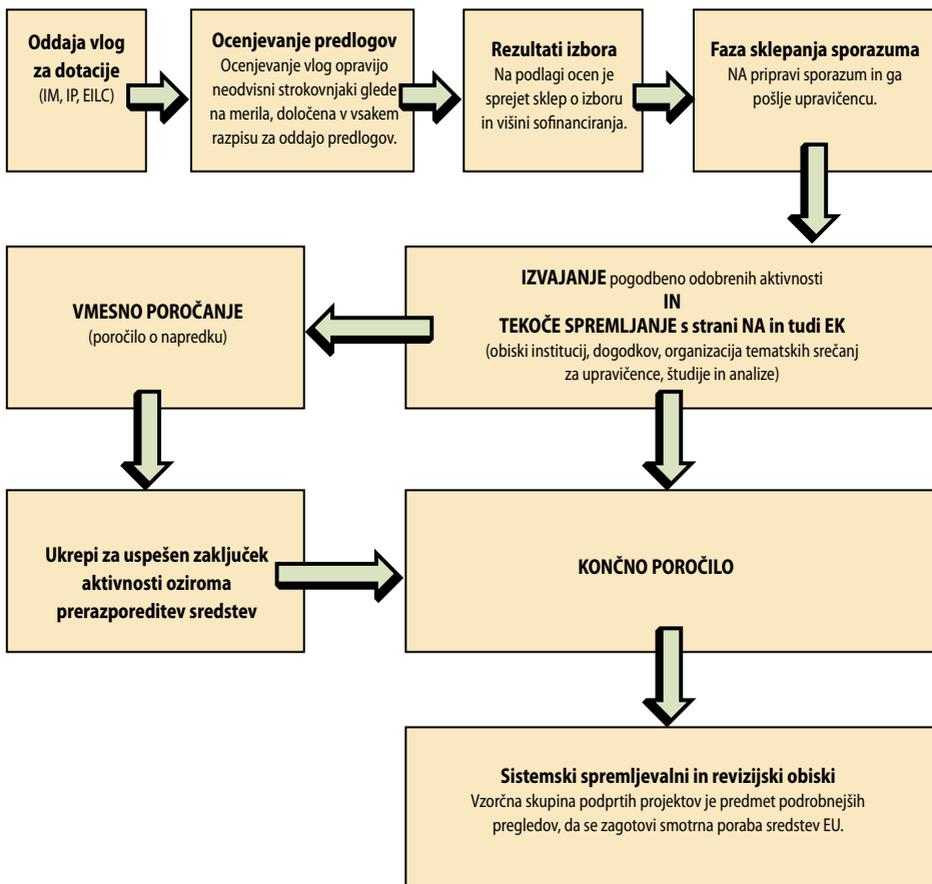
STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS

SODELOVANJE Z NACIONALNO AGENCIJO

Institucije, ki so pridobile Erasmus univerzitetno listino ali Erasmus certifikat za konzorcij za prakse, se **letno** prijavljajo na nacionalni razpis za pridobitev finančnih sredstev za sofinanciranje različnih Erasmus mobilnosti ali projektov.

V nadaljevanju je shema **administrativnega postopka** od oddaje prijave do zaključka sodelovanja za različne akcije programa Erasmus.

ERASMUS UNIVERZITETNA LISTINA (EUC)

Erasmus univerzitetna listina (EUC) predstavlja splošen okvir sodelovanja v programu Erasmus. Pridobitev listine je predpogoj za sodelovanje v programu Erasmus in olajša sodelovanje tudi v nekaj drugih programih, npr. Erasmus Mundus. Le nosilke EUC lahko sodelujejo v aktivnostih Individualne mobilnosti (IM) in koordinirajo Erasmus projekte. Sodelovanje v programu Erasmus za posameznika (študenta ali zaposlenega) je vedno vodeno prek matične institucije. Posameznik kot fizična oseba se ne more prijaviti na nacionalni ali evropski razpis programa Erasmus.

EUC je pisni dokument, ki ga podeli Evropska komisija in omogoča upravičenim visokošolskim institucijam sodelovati v Erasmus aktivnostih. Listina določa temeljna načela, ki jih mora upoštevati institucija med izvajanjem kakovostne mobilnosti, ter način sodelovanja z drugimi institucijami in organizacijami. Navaja zahteve, h katerim se institucija zavezuje, da zagotovi predvideno visoko kakovost storitev in postopkov ter na drugi strani nudi zanesljive in pregledne informacije.

POMEMBNO!!!

Listine ni treba pridobiti podjetjem, socialnim partnerjem, raziskovalnim centrom itd., ki kljub temu lahko sodelujejo v programu Erasmus (organizacija praks, večstranski projekti, mreže in spremljevalni ukrepi).

Institucije lahko pridobijo različne vrste Erasmus univerzitetne listine, ki jim omogočajo sodelovanje v različnih akcijah Erasmus, in sicer:

- **standardna EUC** → omogoča študijsko mobilnost študentov in zaposlenih, mednarodne projekte in mreže,
- **EUC za prakse** → omogoča zgolj mobilnost študentov za prakso,
- **razširjena EUC** → omogoča vse Erasmus aktivnosti.

Prijava za pridobitev Erasmus univerzitetne listine je **centralizirana – vodi in izvaja jo Izvršna agencija**. Institucije oddajo prijavo neposredno Izvršni agenciji. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo poda izjavo o ustreznosti organizacij prijaviteljic (ali so le-te ustrezno nacionalno akreditirane) in nato sledi ocenjevanje prijav na Izvršni agenciji. Prijava je v celoti elektronska in poteka prek spleta. Kljub elektronski prijavi je potrebno

na Izvršno agencijo posredovati tudi natisnjeno prijavo, ki mora biti ustrezno podpisana in ožigosana. Naslov za pošiljanje je:

Education, Audiovisual and Culture Executive Agency

LLP – Erasmus University Charter

Unit P2: ERASMUS, JEAN MONNET

BOU2 03/57

Av. du Bourget 1

BE- 1140 Brussels

BELGIUM

Fotokopijo tiskane različice morate posredovati tudi na nacionalno agencijo.

Spletni naslov, kjer najdete vse potrebne dokumente in navodila, je http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2011/call_erasmus_university_charter_en.php.

Erasmus univerzitetno listino institucija načeloma pridobi za celotno obdobje programa VŽU (od prijave do konca programskega obdobja 2013). V kolikor želi institucija spremeniti vsebino izjave o Erasmus politiki oziroma zaprositi za drugo vrsto listine (institucija je npr. nosilka standardne listine, želi pa začeti izvajati tudi študentske prakse, zato želi zaprositi za razširjeno listino), lahko obnovi/osveži svojo vlogo vsako leto ob roku za prijave po predpisanem postopku.

EUC Univerze v Novi Gorici

Seznam vseh institucij, ki so pridobile Erasmus univerzitetno listino in lahko aktivno sodelujejo v programu Erasmus, je na voljo na spletnih straneh CMEPIUS-a (http://www.cmepius.si/vzu/erasmus/univerzitetna_listina.aspx) in Izvršne agencije (http://eacea.ec.europa.eu/lfp/funding/2011/call_erasmus_university_charter_en.php).

V kolikor imate dodatna vprašanja v zvezi z razpisom za Erasmus univerzitetno listino, se lahko obrnete na nacionalno agencijo ali na Izvršno agencijo (EACEA-EUC@ec.europa.eu).

ERASMUS BILATERALNI DOGOVORI/SPORAZUMI

Poleg Erasmus univerzitetne listine (EUC) je za vsako individualno mobilnost med dvema nosilkama EUC (študentsko ali mobilnost zaposlenih) potreben bilateralni dogovor. Instituciji se na podlagi sorodnosti študijskih programov na ta način dogovorita za sodelovanje, obseg mobilnosti (študentov in zaposlenih), priznavanje in organizacijo mobilnosti.

Bilateralni dogovor je lahko:

- splošen ali specifičen (dogovor za zgolj en tip aktivnosti, za več aktivnosti, za katero koli aktivnost v okviru programa Erasmus, lahko vsebuje načrtovane številke mobilnosti, lahko je okviren glede številke),
- le za določeno področje, nivo študija (med univerzama, fakultetama, oddelkoma, le za eno/več stopenj študija),
- enoleten ali večleten (načeloma naj bi bil omejen s trajanjem programa do leta 2013, ni pa nujno).

Kadar gre za sodelovanje med podjetjem oz. drugo organizacijo in nosilko EUC, takšen bilateralni dogovor ni potreben.

PRIPOROČILA!!!

1. Institucija naj ima pregled nad bilateralnimi sporazumi na enem mestu.
2. Ohranjajte le aktivne sporazume (manj je več).
3. Sporazumi na nivoju celotne institucije so sicer zahtevnejši glede odgovornosti in spremljanja, vendar so bolj priporočljivi, saj so bolj prilagodljivi.
4. Bilateralne sporazume lahko institucija sklepa kadar koli med letom. Edini pogoj je, da je dogovor, ki je podlaga mobilnosti, podpisan pred začetkom mobilnosti.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Sodelovanje v programu Erasmus je enkratna priložnost za pridobivanje dragocenih izkušenj. Neprecenljive življenjske izkušnje in osebne vezi, ki se pri tem razvijejo, imajo zelo pozitivne učinke.

Poleg pridobivanja znanja tujega jezika, spoznavanja različnih kultur in navad gre za vzpostavljanje novih študijskih možnosti, poslovnih vezi, stikov, idej in zamisli.

Erasmus za študenta predstavlja samostojno pot, neodvisnost, osebno rast, odgovornost, potovanje, zabavo, nova poznanstva ... gre za sproščeno gibanje v popolnoma novem okolju, ki mu lahko izredno koristi. Na študijski izmenjavi študenti v zelo kratkem času pogosto dosežejo več, kot bi dosegli, če bi ta čas preživel v domačem, ustaljenem okolju. Postanejo bolj inovativni, kreativni in imajo zrelejši pristop do študija.

Profesorji in zaposleni se po končani mobilnosti vrnejo z novimi koncepti in idejami, so učinkovitejši in na ta način pripomorejo k nadaljnjemu širjenju znanj ter posledično vplivajo na razvoj institucije.

Erasmus program zaradi vedno več možnosti, ki jih ponuja, za nas predstavlja steber mobilnosti.

*Jasmina Perovšek, Erasmus koordinatorica
Visoka šola za dizajn*

ERASMUS CERTIFIKAT ZA KONZORCIJ ZA PRAKSE

Konzorcij za prakse je skupina organizacij, ki sodelujejo pri organizaciji mobilnosti študentov z namenom prakse. Konzorcij ni nujno ločena, samostojna pravna oseba, organizacije partnerice lahko delujejo v okviru lastnih pravnih oseb. Visokošolske institucije, ki sodelujejo v konzorciju (lahko tudi samo ena), morajo biti nosilke razširjene Erasmus univerzitetne listine. Poleg visokošolskih institucij v konzorciju lahko sodelujejo podjetja, združenja, gospodarske zbornice, fundacije ipd. Koordinator konzorcija je organizacija, ki po dogovoru vodi konzorcij. Osnova za konzorcij je lahko le zbir izjav/pisem o nameri sodelujočih institucij o sodelovanju za specifičen namen (v programu Erasmus).

Erasmus certifikat za konzorcij za prakse priznava finančne in operativne zmožnosti konzorcija za organizacijo Erasmus mobilnosti z namenom prakse in omogoča prijavo za pridobitev sredstev za financiranje te aktivnosti. Konzorcijem torej omogoča, da se na nacionalni agenciji prijavijo na letni razpis za pridobitev finančnih sredstev za Erasmus mobilnost študentov za prakso in sredstev za organizacijo te mobilnosti.

Kako konzorcij pridobi Erasmus certifikat?

Za razliko od dodeljevanja EUC certifikat za konzorcije podeljuje nacionalna agencija (decentralizirana aktivnost). Na nacionalni razpis se prijavi koordinator v imenu konzorcija. Organizacija, ki je koordinator, mora biti pravna oseba. Konzorcij za prakse mora vključevati vsaj dve organizaciji in vsaj ena mora biti nosilka razširjene EUC. Vsi visokošolski zavodi, ki sodelujejo v konzorciju za prakse, morajo imeti razširjeno Erasmus univerzitetno listino. Vsak sodelujoči član konzorcija za prakse mora biti pravna oseba v isti državi, kot je prijavitelj.

Certifikat za konzorcij za prakse podeli nacionalna agencija za triletno obdobje z možnostjo podaljšanja in lahko velja najdlje do leta 2013. Novoustanovljenim konzorcijem brez predhodnih izkušenj ali dosežkov se Erasmus certifikat za konzorcij podeli samo za **eno študijsko leto**.

V okviru konzorcija vsak visokošolski zavod, ki napoti študente na prakso, ostaja odgovoren za kakovost, vsebino in priznavanje prakse, kot je določeno v Pogodbi o usposabljanju, ki jo sklenejo študent, njegova matična institucija in gostiteljsko podjetje, vključno z Izjavo o kakovosti. Skladnost delovanja z Erasmus certifikatom za konzorcij za prakso spremlja nacionalna agencija. Kršitev zavez konzorcija lahko vodi k odvzemu Erasmus certifikata za konzorcij za prakso.

FINANCIRANJE

Institucije nosilke EUC sredstva za sofinanciranje mobilnosti pridobijo na letnem razpisu nacionalne agencije. Višina pridobljenih sredstev je odvisna od **letnega razpoložljivega proračuna** za Slovenijo in drugih faktorjev, ki jih določi nacionalna komisija VŽU, Erasmus. Med temi faktorji je najpomembnejša **pretekla realizacija odobrene mobilnosti**. Višina razpoložljivih sredstev se vsako leto spreminja, prav tako se spreminja število sodelujočih institucij na nacionalnem razpisu, zato je težko vnaprej točno napovedati višino sredstev za posamezno Erasmus akcijo.

Tabela: Primerjava sredstev za Erasmus individualno mobilnost v različnih razpisnih letih

Aktivnost	2007	2008	2009	2010
Mobilnost študentov	2.256.320 €	2.523.200 €	2.715.200 €	2.835.900 €
Mobilnost zaposlenih	197.428 €	205.010 €	220.610 €	244.500 €
Organizacija mobilnosti	197.428 €	189.240 €	169.700 €	238.555 €
Intenzivni programi	141.020 €	167.162 €	262.490 €	271.284 €
EILC	28.170 €	38.000 €	47.000 €	52.790 €

Vir: CMEPIUS

Posamezniki (študenti, zaposleni) za mobilnost prejmejo finančno pomoč neposredno od matične institucije, ki je kandidirala na nacionalnem razpisu za sredstva za sofinanciranje mobilnosti. Nacionalna agencija v nekaterih akcijah določi minimalni znesek, ki ga mora prejeti posameznik, ne določa pa več točne višine dotacij in tako institucijam omogoča večjo mero svobode in upoštevanja konkretnih razmer. To posledično pripelje do različnih višin Erasmus dotacij med posameznimi slovenskimi institucijami.

POMEMBNO!!!

Pri financiranju aktivnosti v programu Erasmus bodite še posebej pozorni na razlike glede metodologije in strukture sofinanciranja različnih tipov mobilnosti. V kolikor ste v dilemi glede pravilnosti dodeljevanja dotacij, lahko vedno kontaktirate finančno službo nacionalne agencije.

Podrobnejše informacije glede finančnih sredstev v posameznem razpisnem letu najdete na spletni strani nacionalne agencije <http://www.cmepius.si/index.aspx>.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Maribor že od ustanovitve leta 1998 namenjamo mednarodnim aktivnostim posebno skrb. Z nenehnim aktivnim delom v mednarodnem okolju in ob pomoči programa Erasmus Individualna mobilnost za študente, predavatelje in ostale zaposlene dvigujemo raven kakovosti v izobraževanju in posledično v stroki na področju gostinstva in turizma. Odkar smo nosilci Erasmus univerzitetne listine, zaznavamo, da se marsikateri študent vpiše na študij gostinstva in turizma na našo šolo prav zaradi možnosti za Erasmus študentsko prakso v tujini. V programu Erasmus želimo sodelovati tudi v prihodnje, saj želimo postati ena najbolj prepoznavnih šol v Sloveniji z mednarodnim sodelovanjem.

*mag. Nataša Artič, Erasmus koordinatorica
Višja šola za gostinstvo in turizem Maribor*

ERASMUS PRIPRAVLJALNI OBISKI (PV)

Glavni namen akcije je visokošolskim zavodom pomagati s potencialnimi partnerskimi institucijami v tujini vzpostaviti:

- nove medinstitucionalne sporazume (ne obnovitev le-teh), ki se nanašajo na Erasmus aktivnosti,
- Erasmus študentske prakse,
- Erasmus intenzivne programe,
- Erasmus mreže,
- Erasmus večstranske projekte,
- Erasmus spremljevalne ukrepe.

Za pripravljalni obisk se lahko prijavi institucija, ki je nosilka EUC oz. Erasmus certifikata. V primeru, da v državi ne obstajajo Erasmus konzorciji za prakso, se lahko za PV prijavi potencialni nosilec Erasmus certifikata oziroma podjetje ali druga organizacija z namenom pridobivanja izkušenj pri ustanovitvi lastnega konzorcija za organizacijo Erasmus študentskih praks.

Dotacije za pripravljalne obiske se lahko porabi tudi za:

- udeležbo na kontaktnih seminarjih za iskanje partnerjev, ki jih organizirajo nacionalne agencije,
- obisk ene oziroma več predvidenih partnerskih visokošolskih zavodov (obiskane institucije niso nujno nosilke EUC),
- obisk podjetja oziroma druge organizacije.

Kdo lahko izvede pripravljalni obisk?

- posameznik, zaposlen na nosilki EUC,
- posameznik, zaposlen v eni izmed organizacij, ki so del konzorcija z Erasmus certifikatom,
- posamezniki iz podjetij ali drugih organizacij, ki bi jim obisk v tujini pomagal pri ustanovitvi konzorcija za prakso študentov.

Postopek prijave

Organizacija, ki želi pridobiti sredstva za pripravljalni obisk, mora izpolniti ustrezni prijavi obrazec, ki je na voljo v elektronski obliki na spletni strani nacionalne agencije v okviru vsakoletnega razpisa.

Pravočasen rok za oddajo prijave za udeležbo na pripravljalnem obisku je najmanj **15 delovnih dni pred pričetkom obiska**. Prijava je obravnavana na nacionalni agenciji, ki je posebej za ta namen sestavila komisijo za ocenjevanje prijav. Ocenjujejo se:

- tehnično ustreznost – izpolnitev in oddaje prijave,
- vsebinski del – utemeljitev prijave za pripravljalni obisk,
- finančni del – ustrezno navajanje predvidenih stroškov, ki bodo nastali z obiskom.

Več informacij o pripravljalnih obiskih, kjer so na voljo tudi prijavnii obrazec in navodila za izpolnjevanje obrazca, najdete na spletni strani nacionalne agencije.

POMEMBNO!!!

- Država destinacija mora sodelovati v programu VŽU, čeprav ni nujno, da je članica EU (možni torej PV na Norveško, v Turčijo).
- Vsaj ena partnerska organizacija bodočega partnerstva/projekta, ki bo pripravljen kot rezultat pripravljalnega obiska, mora imeti sedež v državi članici EU, da bo prijava za dotacijo, ki se nanaša na partnerstvo/projekt, formalno upravičena.
- Podjetja in druge organizacije so do dotacije upravičeni v primeru, da v njihovi državi konzorcij ne obstaja, in le, če je namen obiska spoznati izkušnje konzorcijev v tujini z namenom ustanovitve lastnega konzorcija za organizacijo Erasmus prakse za študente.
- Pred vsako prijavo preverite, ali obstajajo dodatne nacionalne prioritete.
- Dotacija se dodeli samo za eno osebo, vendar lahko v izjemnih primerih dotacijo prejmeta tudi dve osebi z iste institucije za skupni obisk.
- Financiran je le en pripravljalni obisk za posamezen potencialni projekt.
- Če je prijava za nek projekt/partnerstvo že oddana (npr. za IP), vloge za pripravljalne obiske, vezane na ta projekt/partnerstvo, niso več upravičene.

ISKANJE POTENCIALNIH PARTNERJEV

V kolikor iščete točno določeno partnersko institucijo (po stroki, tipu institucije, državi, jeziku poučevanja), lahko pripravite kratko predstavitev lastne institucije in opišete svoje želje v kratkem dopisu v angleškem jeziku ter vse skupaj posredujete nacionalni agenciji. Vaše 'povpraševanje po partnerjih' bo posredovano nacionalnim agencijam v ustreznih državah, kjer informacijo objavijo na spletnih straneh in/ali razpošljejo neposredno potencialnim partnerjem.

CMEPIUS povpraševanja iz tujine posreduje potencialnim institucijam neposredno.

MOBILNOST

ERASMUS INDIVIDUALNA MOBILNOST (IM)

V Erasmus Individualni mobilnosti lahko sodelujejo samo institucije, ki so nosilke ustrezne Erasmus univerzitetne listine. Pri svojem delovanju morajo spoštovati načela, pravice in obveznosti, ki so bile vzpostavljene s pridobitvijo listine EUC.

V akciji Erasmus Individualna mobilnost so možne naslednje oblike mobilnosti:

- mobilnost študentov za študij (SMS),
- mobilnost študentov za prakso (SMP),
- mobilnost osebja za poučevanje – učno osebje z visokošolskih zavodov in iz podjetij (STA),
- mobilnost osebja za usposabljanje – učno in drugo osebje z visokošolskih zavodov (STT).

Institucija lahko izvaja zgolj eno obliko mobilnosti, več oblik ali vse. Je pa izvajanje določenih oblik mobilnosti odvisno od tipa pridobljene EUC.

ODGOVORNOSTI INSTITUCIJE

Institucija mora spoštovati določila Erasmus univerzitetne listine in pogodbene obveznosti odobrenih aktivnosti. Pri tem so (izhajajoč iz EUC in pogodbe z NA) zelo pomembni kakovost mobilnosti, obseg aktivnosti in finančna določila.

Odgovornost spoštovanja vseh pogodbenih določil je odgovornost institucije, četudi je formalno prenesena na mobilnega posameznika (pogodbe s študenti/zaposlenimi). V kolikor študent odide na mobilnost brez podpisanega dokumenta Študijski sporazum, je za to odgovorna matična institucija. Če nacionalna agencija ali Evropska komisija ugotovita kršitev katerega koli določila, mora matična institucija svoje obveznosti poravnati (v primeru finančnih obveznosti) oziroma vzpostaviti stanje na podlagi pravil programa Erasmus. Kako institucija uredi zadeve z dejanskimi kršitelji, je njena pristojnost. Če je ugotovljeno, da je na primer profesor dobil za svojo mobilnost prevelik znesek iz Erasmus sredstev, bo nacionalna agencija zahtevala vračilo stroškov od institucije pogodbenice in ne od posameznika.

PRIPOROČILA!!!

1. Vse aktivnosti morajo biti transparentne, javne in enako dostopne vsem (razpisi, postopki, odločitve), saj so sredstva, pridobljena za sofinanciranje aktivnosti, javna sredstva.
2. Institucijam priporočamo, da vso dokumentacijo v zvezi z mobilnostjo v enem izvodu v celoti hranijo na enem mestu. Posameznih udeležencev ne pozabite opozoriti na dejstvo, da morajo originalne dokumente hraniti 5 let. To določilo vključite v sporazume.
3. Vsa razmerja s končnimi udeleženci pravno uredite (pogodbe, sporazumi, pisni dogovori). Ustni dogovori v primeru spora niso dokazljivi.
4. Pri upravljanju s sredstvi upoštevajte načela dobrega gospodarja.

ERASMUS MOBILNOST ŠTUDENTOV

Program Erasmus študentom ponuja možnost:

- da del rednih študijskih obveznosti opravijo na partnerski instituciji v eni od sodelujočih držav programa VŽU,
- da opravijo prakso v podjetju v tujini,
- da so oproščeni stroškov šolnine v tujini,
- da so jim priznane opravljene obveznosti v tujini,
- da pridobijo finančno pomoč v okviru programa VŽU - Erasmus.

Mobilnost v programu Erasmus študentom omogoča spoznavanje študentskega in delovnega življenja v tujini, osebno rast, večjo zaposljivost, nove izkušnje in predvsem veliko novih poznanstev.

CILJI MOBILNOSTI ŠTUDENTOV

... za študij (SMS) so:	... za prakso (SMP) so:
<ul style="list-style-type: none"> • omogočiti študentom, da pridobijo izobraževalne, jezikovne in kulturne koristi iz izkušnje študija v drugih evropskih državah; • spodbujati sodelovanje med institucijami in bogatitev izobraževalnega okolja institucij gostiteljic; 	<ul style="list-style-type: none"> • pomagati študentom, da se prilagodijo zahtevam na evropskem trgu dela; • pomagati študentom, da razvijejo določene spretnosti, vključno z jezikovnimi spretnostmi, in izboljšajo razumevanje ekonomske in socialne kulture določene države v kontekstu pridobivanja delovnih izkušenj; • spodbujati sodelovanje med visokošolskimi institucijami in podjetji;
<ul style="list-style-type: none"> • prispevati k razvoju kroga dobro izobraženih, odprto mislečih in mednarodno izkušenih mladih ljudi v bodoče strokovnjake. 	

Minimalni zahtevani pogoji sodelovanja:

- študent mora biti vpisan na visokošolski zavod, ki je imetnik Erasmus univerzitetne listine in je vključen v visokošolski študij, ki vodi do priznane stopnje izobrazbe ali druge priznane kvalifikacije na terciarni ravni, do in vključno z doktorskim študijem;
- študent za mobilnost za študij mora biti vpisan vsaj v drugi letnik visokošolskega študija (za mobilnost za prakso ta pogoj ne velja) ;
- študent mora biti ali državljani ene od sodelujočih držav v programu VŽU ali državljani druge države, ki je vpisan na visokošolski zavod v sodelujoči državi pod pogoji, ki jih določa vsaka sodelujoča država, in ob upoštevanju narave programa;
- študentu se lahko status Erasmus dodeli le dvakrat: enkrat za študij in enkrat za prakso, skupaj za največ 24 mesecev;
- vsaj ena od obeh držav, matična država ali gostiteljica, mora biti država članica EU.

TRAJANJE MOBILNOSTI ŠTUDENTOV	
... za študij (SMS):	... za prakso (SMP):
od 3 do 12 mesecev	od 3 do 12 mesecev Minimalno trajanje prakse je za študente višjih šol 2 meseca . Izjema pri minimalnem 3-mesečnem trajanju je tudi, v kolikor se praksa izvaja med poletnimi počitnicami . V tem primeru je lahko krajša od 3 mesecev, vendar le, če min. trajanje ni možno iz študijskih razlogov (v tem primeru praksa ne sme biti krajša od 10 tednov).

IZBOR ERASMUS ŠTUDENTOV

Izbor Erasmus študentov opravijo njihove matične institucije na pravičen in transparenten način. Sklenjeni Erasmus bilateralni sporazumi predstavljajo možnosti, ki jih matična institucija ponuja študentu. Razpis nima predpisane oblike, vendar mora biti javen, transparenten, v njem morajo biti navedeni minimalni zahtevani pogoji, prioritete in opisan postopek izbora študentov. Prijave na razpis mora institucija ustrezno dokumentirati in za namen izbornega postopka sestaviti ustrezno komisijo, ki bo odločitve podkrepila z obrazložitvami. Institucija mora zagotoviti nepristranskost oseb, ki sodelujejo v postopku izbora.

Vso dokumentacijo je treba hraniti!

PRIPOROČILA!!!

V razpisu naj institucije raje napišejo več kot manj, saj se lahko pri kriterijih izbora upošteva le tisto, kar je bilo zapisano, četudi se določene stvari smatrajo kot logične in smiselne. **Kriteriji** za izbor študentov so lahko:

- motivacija študenta,
- primernost študijskega programa/letnika študija,
- obštudijske dejavnosti,
- znanje jezika države destinacije ...

Institucije naj študente, ki izpolnjujejo pogoje, a zanje žal ni bilo več razpoložljivih mest, uvrstijo na rezervno listo zaradi možnih odpovedi izbranih posameznikov.

Pomemben element, na katerega naj bodo institucije pozorne, je ustrezen **pritožbeni postopek** v primeru nestrinjanja študentov z odločitvami institucije.

Vsa dokumentacija razpisa (razpis, objave, prijave, obravnava, rešitve z obrazložitvijo) naj bo ustrezno dokumentirana in shranjena.

DOKUMENTACIJA ZA IZVAJANJE MOBILNOSTI

Dokumenti, ki jih morajo institucije uporabljati, so predpisani s strani Evropske komisije. Evropska komisija pripravi osnutke, ki predstavljajo minimalne zahteve, kaj mora dokument vsebovati. Posamezna institucija lahko dokumente dopolni glede na svoje potrebe (logotipi, oblika, dodatna vsebina), vendar mora paziti, da dodana vsebina ne krši katerega od osnovnih pravil!

DOKUMENTACIJA ZA MOBILNOST ŠTUDENTOV

... za študij (SMS):	... za prakso (SMP):
<ul style="list-style-type: none"> • Študijski sporazum [Learning Agreement] <p>Študijski sporazum je tripartitna pogodba med študentom, matično in tujo institucijo. Je bistven vsebinski del mobilnosti posameznika. Pred odhodom v tujino si mora študent v sodelovanju z mentorjem (mentorji) sestaviti seznam študijskih obveznosti, ki jih bo opravljal v tujini. Poleg tega seznama je del Študijskega sporazuma tudi seznam obveznosti, ki bodo študentu po vrnitvi priznane, če bo uspešno opravil obveznosti s seznama. Institucija gostiteljica v tujini s svojim podpisom zagotovi, da bo študentu omogočila vse potrebno za uspešno opravljanje načrtovanega dela. Študijski sporazum je obvezen dokument, brez njega študijska mobilnost v programu Erasmus ni mogoča.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogodba o namestitvi [Placement Contract] <p>Pogodba o namestitvi je pogodba o dotaciji za prakso, ki jo sklene študent z matično institucijo. Sestavni deli te pogodbe so Dogovor o usposabljanju, Zaveza kakovosti in Splošni pogoji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dogovor o usposabljanju [Training Agreement] <p>Dogovor o usposabljanju je enakovreden Študijskemu sporazumu. Je tripartitni dogovor, pripravljen za posamezno prakso. Vsebuje opis del in nalog, ki jih bo študent opravljal, učne rezultate (znanja, spretnosti in veščine), načrt in način spremljanja, skladnost programa z njegovo študijsko potjo, proces priznavanja in drugo. Dogovor o usposabljanju podpiše študent z matično institucijo in podjetjem.</p> <p>Sestavni del Dogovora je tudi Zaveza kakovosti [Quality Commitment], kjer so navedene obveznosti vseh vpletenih. V vseh sodelujočih državah je besedilo identično, zgolj prevedeno.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Erasmus študentska listina – dokument, ki študente na prijazen način opozarja na njihove pravice in obveznosti v programu Erasmus. Ker je žepnega formata, ga imajo lahko študenti vedno s seboj! 	
<ul style="list-style-type: none"> • Potrdilo o opravljenih obveznostih [Transcript of Records] 	
<ul style="list-style-type: none"> • Končno poročilo z mobilnosti [Student Mobility Report] 	

POMEMBNO!!!

Uporaba omenjenih dokumentov je obvezna, saj se na ta način zagotavlja spoštovanje pravic in obveznosti sodelujočih v programu Erasmus.

Primeri dokumentov v prilogi.

ERASMUS FINANČNA POMOČ

Erasmus finančna pomoč je mesečna dotacija, ki študentu pomaga kriti stroške potovanja in bivanja (vključno s stroški zavarovanja in vize), ki nastanejo z mobilnostjo.

Erasmus študentom, ne glede na to, ali jim je bila dodeljena Erasmus dotacija ali ne, na institucijah gostiteljicah ni treba plačati šolnine, vpisnine, izpitov in dostopa do laboratorijev in knjižnice.

Študenti morajo v času mobilnosti neovirano prejemati **nacionalne štipendije ali posojila, kot če bi ostali doma.**

Višina dotacije se spreminja in je lahko različna glede na posamezno institucijo, ki je pridobila sredstva za sofinanciranje Erasmus mobilnosti na nacionalnem razpisu. V kolikor obstajajo možnosti, lahko študent individualno zaprosi tudi za nacionalna sredstva, ki so namenjena Erasmus študentom.

Pogodba o Erasmus finančni pomoči ni predpisan dokument, je pa uporaba takega dokumenta zelo priporočljiva.

POMEMBNO!!!

Če je država destinacija, kamor Erasmus študent odhaja na mobilnost, ena od držav manj razširjenega ali manj poučevanega jezika, ima študent možnost, da se udeleži **Erasmus intenzivnega jezikovnega tečaja** (EILC) jezika države gostiteljice. Če se EILC tečaja udeleži pred začetkom študijskega obdobja v tujini, za ta čas (1 dodatni mesec) lahko pridobi Erasmus dotacijo. Obstajajo tudi mnogi drugi jezikovni tečaji – udeležba na teh jezikovnih tečajih ni razlog za dodelitev dodatne Erasmus finančne pomoči za čas udeležbe na tečaju.

Študenti s posebnimi potrebami¹ se lahko za obdobje mobilnosti prijavijo za razpis za dodatna finančna sredstva iz naslova posebnih potreb. Nacionalna agencija v ta namen rezervira posebna sredstva. Za dodelitev sredstev iz naslova posebnih potreb posamezniki zaprosijo matično institucijo.

PRIZNAVANJE V TUJINI OPRAVLJENIH OBVEZNOSTI

Ob koncu obdobja v tujini mora institucija gostiteljica Erasmus študentu in njegovi matični instituciji poslati kopijo potrdila o opravljenih obveznostih (da je v Študijskem sporazumu dogovorjeni program zaključen) ter potrditi dosežene rezultate. Matična institucija mora v celoti akademsko priznati zadovoljivo opravljene aktivnosti v času obdobja Erasmus mobilnosti, kot je določeno v Študijskem sporazumu ali Dogovoru o usposabljanju, po možnosti z uporabo kreditnih točk ECTS. Obdobje mobilnosti v programu Erasmus mora biti vpisano vsaj v Dodatku k diplomi. Poleg tega se spodbuja tudi uporaba dokumentov mobilnosti Europass (<http://www.europass.si/>).

»Zakaj na Erasmus mobilnost za študij?«

Zato ker je Erasmus mobilnost enkratno doživetje, ki te izpopolni ne samo kot študenta, temveč tudi kot človeka. Ker se naučiš toliko več o življenju in sebi, kot si si kadar koli predstavljal. Ker te tovrstna izkušnja spremeni v boljše in bolj razgledano osebo. Ker začneš na svet gledati s popolnoma drugačne perspektive in nikoli ne pozabiš trenutkov, ki si jih doživel na študijski izmenjavi. Ker se ti bo vsakič, ko se boš spomnil na trenutke svoje mobilnosti, naježila koža. Ker boš na študijski izmenjavi spoznal prijatelje, ki se bodo v tvoje srce zasidrali za vedno. Ker bi vsi, ki smo to izkusili, v trenutku ponovili vsak sleherni dan naše mobilnosti! Erasmus mobilnost je treba doživeti, da bi lahko razumel to enkratno priložnost, saj se zgolj z besedami tega ne da opisati.

*Željka Sokolič, študentka FE, Univerza v Ljubljani,
6 mesecev v Španiji*

¹ Med osebe s posebnimi potrebami se lahko uvrščajo posamezniki z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, glubi in naglušni, z govorno jezikovnimi ovirami, gibalno ovirani, dolgotrajno bolni oziroma s primanjkljaji na določenih področjih učenja ter s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki potrebujejo izvajanje programov z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene oziroma posebne programe. Med posebne potrebe se ne uvrščajo socialno ogrožene osebe.

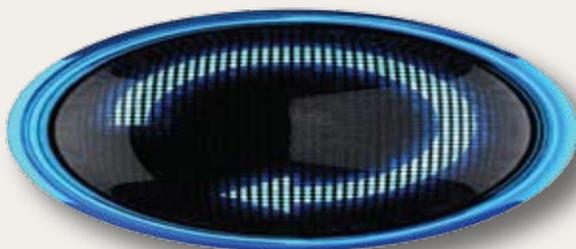
PRAKTIČNO USPOSABLJANJE ŠTUDENTOV – Erasmus mobilnost za prakso (SMP)

Študentska praksa je drugi termin za široko uporabljeno izraza pripravništvo ali praktično usposabljanje (traineeship oziroma internship). Organizacije gostiteljice študentske prakse so lahko podjetja, centri za usposabljanje, raziskovalni centri in druge organizacije, vključno z visokošolskimi institucijami.

Naslednje vrste organizacij niso upravičene gostiteljice za Erasmus študentske prakse:

- institucije EU in druga telesa EU, vključujoč specializirane agencije (razširjen seznam le-teh je dosegljiv na spletni strani: www.ec.europa.eu/institutions/index_en.htm);
- organizacije, ki vodijo programe EU (z namenom preprečiti morebiten konflikt interesov in /ali dvojno financiranje);
- veleposlaništva in konzulati matične države v sodelujočih državah;
- predstavništva ali javni zavodi (kulturni inštituti, šole itd.) države, iz katerih prihaja študent, zaradi zahtev po transnacionalnosti.

Matična institucija je odgovorna za izbrano 'lokacijo/gostitelja' v tujini. Da bi se izognili goljufijam, priporočamo pazljivost pri praksah na predstavništvih slovenskih podjetij v tujini.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Sodelovanje v programu Erasmus mobilnost omogoča nabiranje različnih izkušenj, od študijskih do delovnih, ter spoznavanje drugih držav in ljudi, s tem pa druge navade in običaje. Študentom višjih strokovnih šol pa še zlasti omogoča vpogled v podjetja in delovna okolja drugih držav EU, pri čemer spoznajo njihove poslovne navade, si nabirajo delovne izkušnje, izmenjajo izkušnje s sodelavci v teh podjetjih in prihajajo domov z novimi idejami. Poleg tega postanejo bolj samozavestni, predvsem kar se tiče tujega jezika, kajti jezikovno znanje nadgrajujejo v poslovnih in vsakodnevnih situacijah. Tudi zaposlenim na višjih strokovnih šolah program mobilnosti omogoča različna strokovna spopolnjevanja, načrtovanje projektov ter tesnejše sodelovanje z gospodarstvom.

*Erna Vöröš, Erasmus koordinatorica
Višja strokovna šola Murska Sobota*

»Zakaj na Erasmus prakso?«

Ne, ni reklama ... Še danes, ko se spomnim dni, ki sem jih prebil na praksi, mi v misli šinejo nepozabni trenutki mojih študentskih dni v tujini. Trije najkrajši meseci mojega izobraževanja. Meseci številnih potovanj in novih spoznanj, tedni terenskega dela in poležavanja na vročih plažah Črnega morja, dnevi negotovosti in dnevi spoznavanja svojih sposobnosti in osebne rasti, ure delovnih sestankov in vesele urice ob romunskem temnem pivu.

*Uroš Lukić,
študent Šolskega centra Slovenj Gradec - Višja strokovna šola,
3 mesece v Romuniji*

KAJ PA ...

Erasmus študenti brez Erasmus dotacije [Zero-grant študenti]

Erasmus študenti brez Erasmus dotacije so študenti, ki izpolnjujejo vse pogoje Erasmus mobilnosti in so upravičeni do vseh ugodnosti statusa Erasmus, ne prejmejo pa Erasmus dotacije. Vsa pravila, razen tistih, ki se nanašajo specifično na dotacijo, veljajo tudi za te študente.

Mobilnost v matično državo

Državljan ene od sodelujočih držav, ki redno študira in biva v drugi sodelujoči državi, je upravičen do Erasmus mobilnosti v matično državo stalnega bivališča, vendar pri izboru nima prednosti. Matična institucija mora institucijo gostiteljico opozoriti na tovrstne 'mobilnosti v matično državo' in jih mora posebej navesti v končnem poročilu nacionalni agenciji.

Večkratna Erasmus mobilnost

V času študija je lahko študentu:

- dodeljena ena Erasmus mobilnost za študij za največ 12 mesecev,
- dodeljena ena Erasmus mobilnost za prakso za največ 12 mesecev,
- skupno trajanje mobilnosti ne sme preseči 24 mesecev.

Prehodno obdobje

V kolikor je študent že izkoristil možnost mobilnosti v programih Socrates in Leonardo da Vinci, ima v programu Vseživljenjsko učenje naslednje omejitve:

- če je študent že prejel Erasmus dotacijo v okviru programa Socrates/Erasmus (v obdobju od leta 1999 do 2006), mu je lahko dodeljena Erasmus dotacija za prakso;
- če je študent prejel Leonardo da Vinci dotacijo za praktično usposabljanje, mu je lahko dodeljena Erasmus dotacija za študij.

Podaljšanje mobilnosti

Če politika matične institucije in nacionalna pravila dovoljujejo, se lahko vse vpletene stranke dogovorijo za podaljšanje Erasmus mobilnosti v teku pod sledečimi pogoji:

- dogovor o podaljšanju mora biti sklenjen in podrobnosti dogovorjene pred zaključkom prvotne mobilnosti;
- prvotna mobilnost se torej nadaljuje v obdobje podaljšanja brez vmesnega premora (to ne velja za počitnice);
- v nobenem primeru mobilnost ne sme trajati dlje kot do zaključka akademskega leta, v katerem se je začelo, oziroma do 30. septembra.

Kombinacija prakse in študija v okviru enega enotnega obdobja mobilnosti

Kombinacija je možna v okviru enotnega študijskega obdobja mobilnosti. Enotno obdobje mobilnosti pomeni, da:

- se praksa izvaja v organizaciji iste institucije gostiteljice, nosilke Erasmus univerzitetne listine, kjer je študent že gostoval kot Erasmus študent za študij;
- se aktivnosti izvajata zaporedno (ena za drugo, brez vmesne prekinitve);
- je trajanje kombinirane izmenjave najmanj 3 in največ 12 mesecev (torej je možna tudi kombinacija 1 meseca študija in 2 mesecev prakse);
- se dotacija za celotno obdobje smatra kot dotacija za mobilnost študentov za študij.

ERASMUS MOBILNOST ZAPOSLENIH (učnega osebja in drugih zaposlenih)

Aktivnosti v okviru Erasmus mobilnosti zaposlenih omogočajo, da v sklopu svojih delovnih obveznosti zaposleni pridobijo različna znanja in mednarodne izkušnje, ki jih lahko nato uporabijo pri nadaljnjem delu.

POGOJI SODELOVANJA

- Posameznik, ki naj bi se udeležil mobilnosti za poučevanje ali usposabljanje, mora biti v delovnem razmerju z visokošolskim zavodom, nosilcem EUC.
- Posameznik mora biti državljan ene sodelujočih držav v programu VŽU ali državljan druge države, ki je zaposlen v sodelujoči državi.
- Kadar je gostiteljica zaposlenih za poučevanje visokošolski zavod, mora prav tako imeti EUC, za usposabljanje osebja ta pogoj ne velja.
- Vsaj ena od obeh držav, matična država posameznika ali država institucije gostiteljice, mora biti država članica EU.

CILJI MOBILNOSTI ZAPOSLENIH

... za poučevanje (STA):

- spodbujati visokošolske zavode k širjenju in bogatenju obsega in vsebine predavanj, ki jih ponujajo;
- omogočiti študentom, ki ne morejo sodelovati v mobilnosti, da koristijo znanje in izkušnje akademskega osebja z drugih visokošolskih zavodov in osebja, ki je povabljeno iz podjetij iz drugih evropskih držav;
- spodbujati izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj o pedagoških metodah;
- ustvarjati povezave med visokoškolskimi zavodi in s podjetji;

... za usposabljanje (STT):

- omogočiti osebju z visokošolskih zavodov, da pridobi znanje ali se praktično usposablja iz izkušenj in dobrih praks v tujini, kot tudi praktične spretnosti, ki so pomembne za njihovo trenutno delo in strokovni razvoj;
- pomagati pri vzpostavitvi sodelovanja med visokoškolskimi zavodi in podjetji;

- spodbujati študente in osebje, da postanejo mobilni, in jim pomagati pri pripravi obdobja mobilnosti.

TRAJANJE MOBILNOSTI ZAPOSLENIH

... za poučevanje (STA):	... za usposabljanje (STT):
<ul style="list-style-type: none">- od 1 dne ali vsaj 5 ur poučevanja do 6 tednov <p>PRIPOROČILO: program pedagoških vsebin naj obsega vsaj 5 delovnih dni.</p>	<ul style="list-style-type: none">- od 1 tedna (5 delovnih dni) do 6 tednov <p>Obiski, ki so krajši od 5 delovnih dni, so možni le v primeru, kadar je osebe težko pogrešljivo za celoten čas najkrajšega trajanja, ali v primeru, ko gre za udeležbo na konferencah, seminarjih ali delavnicah. Vsekakor mora biti odobritev krajšega trajanja mobilnosti pisno argumentirana.</p>

DOKUMENTACIJA

Dokumenti, ki jih institucije morajo uporabljati, so predpisani s strani Evropske komisije. Evropska komisija pripravi osnutke, ki predstavljajo minimalne zahteve, kaj mora dokument vsebovati. Posamezna institucija lahko dokumente dopolni glede na svoje potrebe (logotipi, oblika, dodatna vsebina), vendar mora paziti, da dodana vsebina ne krši katerega od osnovnih pravil!

DOKUMENTACIJA ZA MOBILNOST ZAPOSLENIH	
... za poučevanje (STA):	... za usposabljanje (STT):
<ul style="list-style-type: none"> • Program predavanj [Teaching Programme] 	<ul style="list-style-type: none"> • Program usposabljanja [Work plan]
<p>Program dela je dejansko prijavnica upravičenega udeleženca za to aktivnost. Vsebovati mora program dela (predavanj/usposabljanja), ki naj bi bil dogovorjen z institucijo gostiteljico. Na podlagi programa je opravljen izbor upravičenih posameznikov za udeležbo v mobilnosti z namenom poučevanja/usposabljanja. Program mora vsebovati namen in obrazložitev mobilnosti (dodano vrednost), poleg vsebine pedagoškega dela/usposabljanja pa še pričakovane rezultate.</p>	
<p>Dokument lahko institucije same oblikujejo ter dodajo zahteve za dodatne informacije, obvezno pa mora obsegati vsaj tukaj navedene informacije! Ne pozabite na ustrezne logotipe.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Potrdilo o opravljenih obveznostih – ni predpisane oblike, izda ga institucija gostiteljica oz. potrdi, da je bil dogovorjeni program dela opravljen. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Končno poročilo z mobilnosti 	

Primeri dokumentov v prilogi.

ERASMUS FINANČNA PODPORA

Erasmus sredstva lahko krijejo del upravičenih stroškov mobilnosti. Upravičeni stroški so dejanski potni stroški in stroški dnevnic, in sicer največ do višine, ki je določena s strani Evropske komisije na letni ravni za državo gostiteljico in dolžino bivanja ter so nastali v upravičenem obdobju pogodbe med institucijo upravičenko ter nacionalno agencijo. Matična institucija mora za mobilnost zaposlenih torej zagotoviti sofinanciranje. Najvišji dovoljeni delež (%) upravičenih stroškov, ki ga je dovoljeno kriti iz Erasmus sredstev, je določen v sporazumu med institucijo in nacionalno agencijo. Vsaka nosilka EUC se lahko odloči za nižji delež in tako sofinancira več Erasmus mobilnosti zaposlenih.

Za mobilnosti zaposlenih instituciji z izbranimi posamezniki ni treba sklepati dodatnih sporazumov o sofinanciranju. Zadošča potni nalog, ki ga izda matična institucija. Vendar pa glede na različne statusse in različne oblike zaposlitev priporočamo, da institucije tudi za tovrstne mobilnosti uporabijo sporazume o sofinanciranju z vsakim posameznikom. S sporazumi se določijo tudi ostale obveznosti, ki jih na potnem nalogu ni.

OPOZORILO

Ker so lahko upravičeni posamezniki zaposleni na več institucijah nosilkah EUC (delna zaposlenost, podjetne pogodbe), je zelo pomembno, da si institucija zagotovi, da je mobilnost sofinancirana le iz enega Erasmus vira. V tem primeru institucijam predlagamo, da zaposleni pred mobilnostjo podpiše izjavo, s katero potrjuje prej navedeno. To določilo lahko vključite tudi v zgoraj omenjeni sporazum.

Erasmus mobilnost osebja za poučevanje (STA)

Pedagoško delo lahko izvaja učno osebje z visokošolskih zavodov ali povabljen osebje iz podjetij. V vseh primerih morajo biti aktivnosti vključene v kurikulum institucije gostiteljice.

Partnerski visokošolski zavod se mora vnaprej strinjati s pedagoškim programom, ki ga bo opravljal gostujoči učitelj (program poučevanja).

POMEMBNO!!!

Ne pozabite – če gre za sodelovanje med dvema nosilkama EUC, mora pred mobilnostjo obstajati bilateralni sporazum med matično institucijo in institucijo gostiteljico.

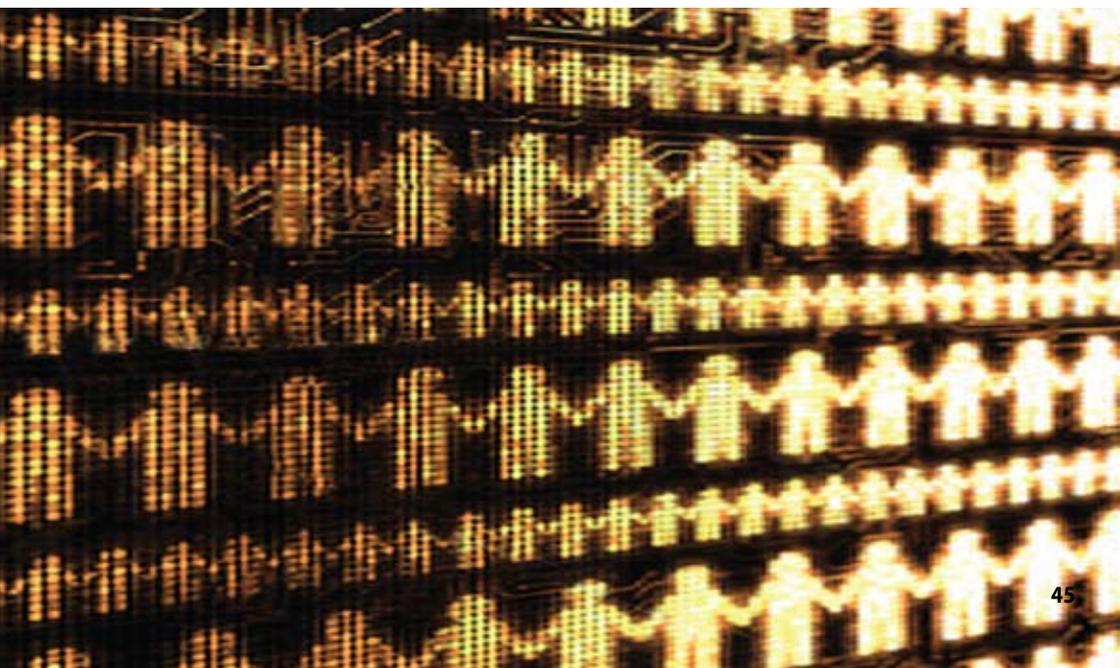
V primeru mobilnosti osebja iz podjetja na visokošolski zavod se mobilnost vzpostavi na podlagi povabila visokošolskega zavoda podjetju. Dotacije vedno upravlja visokošolski zavod (v tem primeru gre za edino 'incoming' mobilnost, ki se sofinancira v okviru Erasmus programa).

Kaj je podjetje?

»Podjetje je katera koli organizacija, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo v javnem ali zasebnem sektorju, ne glede na velikost, pravni status ali gospodarski sektor, v katerem deluje, vključno s socialno ekonomijo.« Definicija se nadalje nanaša na družbe, visokošolske zavode, raziskovalne centre, samozaposlene, družinska podjetja, partnerstva in združenja, ki so redno dejavna v gospodarskih dejavnostih. Odločujoči faktor je gospodarska dejavnost, ne pa pravni status.

Erasmus mobilnost osebja za usposabljanje (STT)

Obisk v partnerskem podjetju, organizaciji ali instituciji ima lahko različna imena: kratka začasna predstavitev osebja na drugo delovno mesto, sheme opazovanja služb (job shadowing), študijski obisk, udeležba na delavnici, konferenci itd. Potencialno so upravičene aktivnosti tudi jezikovno usposabljanje in obiski konferenc, seminarjev in delavnic, a ne smejo predstavljati večine vseh dni za usposabljanje, ki so na instituciji pošiljateljici v akademskem letu financirani s strani programa Erasmus.

ORGANIZACIJA MOBILNOSTI (OM)

Organizacija mobilnosti je skupen naziv vseh aktivnosti, ki se navezujejo na organizacijo in izvedbo mobilnosti (študentov in zaposlenih). Gre za aktivnosti ustvarjanja optimalnih pogojev za mobilnost s pomočjo kakovostnih ukrepov v ta namen.

Finančna podpora v okviru OM je namenjena institucijam, ki so nosilke EUC ali Erasmus certifikata za konzorcij za prakse in sodelujejo v eni ali več aktivnostih Erasmus Individualne mobilnosti:

- mobilnost študentov za študij,
- mobilnost študentov za prakso,
- mobilnost osebja za poučevanje – učno osebje z visokošolskih zavodov in iz podjetij,
- mobilnost osebja za usposabljanje – učno in drugo osebje z visokošolskih zavodov.

Višina zneska za organizacijo mobilnosti je odvisna od števila realiziranih mobilnosti. Konzorciji za prakse prejmejo dotacijo za organizacijo mobilnosti kot znesek za upravljanje, katerega višina je odvisna od števila študentov, ki odhajajo na mobilnost za prakso.

Osnovni pogodbeni znesek, ki ga prejme institucija, se najprej določi na osnovi tabele za izračun OM ter odobrenih mobilnosti. Na koncu pogodbenega obdobja nacionalna agencija na podlagi dejansko realiziranih mobilnosti izračuna končno višino zneska za organizacijo mobilnosti. Osnova za izračun je torej končno poročilo institucije – število realiziranih mobilnosti.

Primer razredov, na podlagi katerih nacionalna agencija pripravi izračun zneska za OM (zneski za posamezen razred se lahko med različnimi razpisnimi leti razlikujejo):

#	Število mobilnosti	Znesek na osebo
1	prvih 25 posameznikov	185,00 €
2	26. do 100. posameznik	145,00 €
3	101. do 400. posameznik	95,00 €
4	od 401. posameznika dalje	75,00 €

PRIMER: 473 oseb pomeni: $(25*185) + (75*145) + (300*95) + (73*75) = 49.475$ € za OM

Meja dovoljenega odstopanja je 10 odstotkov; to pomeni: če je število vseh izvedenih mobilnosti manj kot 10 odstotkov nižje od pogodbenega števila vseh mobilnosti, se dotacija za organizacijo mobilnosti ne zniža.

Institucije, ki presežejo načrt (realizirajo skupaj več mobilnosti, kot je odobreno v pogodbi), ne morejo prejeti višjega zneska dotacije za organizacijo mobilnosti. To je možno le v primeru, da nacionalna agencija pridobi dodatna sredstva in jih nacionalna komisija VŽU, Erasmus nameni za OM.

Primer izračuna sredstev za organizacijo mobilnosti (OM) za različno število realiziranih mobilnosti:

Primer 1

Institucija je realizirala 25 od odobrenih 30 mobilnosti. Glede na sporazum je bila institucija upravičena do zneska za OM v vrednosti 5.350 € (25x185 € + 5x145 €). Ker je bilo odstopanje realiziranega števila mobilnosti večje od dovoljenih 10 odstotkov glede na odobreno število mobilnosti, se instituciji odobreni znesek OM zmanjša in je upravičen znesek za OM 4.625 €.

Primer 2

Institucija je realizirala 78 od odobrenih 80 mobilnosti. Institucija je bila upravičena do zneska za OM v vrednosti 12.600 € (25x185 € + 55x145 €). Ker je odstopanje realiziranega števila mobilnosti manjše od dovoljenih 10 odstotkov glede na odobreno število mobilnosti, se instituciji znesek OM ne zmanjša in je upravičena do celotnega zneska, ki ji je bil dodeljen v sporazumu.

POMEMBNO!!!

Če je realizirana mobilnost nižja od pogodbene, a institucija realizira vsaj 1 mobilnost, se znesek za mobilnost ne zniža na manj kot 500 €. V primeru da institucija ni realizirala nobene mobilnosti, je končni znesek dotacije za organizacijo mobilnosti 0 €.

Nekaj primerov aktivnosti organizacije mobilnosti (niso naštetе vse aktivnosti, tako da se lahko sredstva nameni tudi za druge aktivnosti, povezane z mobilnostjo v programu Erasmus):

- promocija programa Erasmus in izvedba aktivnosti mobilnosti (priprava dokumentov, prevajanje, oblikovanje in tisk, priprava in urejanje spletne strani, uvajanje elektronskih obrazcev ...);
- zagotavljanje jezikovne priprave za mobilne študente in osebe;
- zagotavljanje informacij in pomoči prihajajočim oz. odhajajočim študentom ter osebu (npr. predstavitev institucije/organizacije gostiteljice, storitve za sprejem, akademski nasveti študentom, pomoč pri praktičnih zadevah, kot so nastanitev, socialna varnost, dovoljenja za bivanje, potovanje, zagotovitev tutorjev/mentorjev za prihajajoče študente);
- obiski partnerskih institucij, ki imajo EUC;
- obiski perspektivnih partnerskih institucij, ki imajo EUC, za preučevanje in vzpostavitev dogovorov med institucijami;
- razvoj in uporaba Evropskega prenosnega kreditnega sistema (ECTS) in Priloge k diplomi (DS);
- dogovori za spremljanje odhajajočih študentov, vključno z obiski partnerskih institucij ali organizacij;
- organizacija zbiranja povratnih informacij od študentov in osebe, ki se vračajo domov, ter zagotavljanje zbranih povratnih informacij perspektivnim študentom in osebu (to lahko zajema pomoč lokalnim študentskim organizacijam ali izbranim študentom iz različnih področij za zagotavljanje informacij in svetovalnih storitev prihajajočim in odhajajočim študentom);
- zagotavljanje kakovosti prakse študentov v podjetjih;
- nudenje informacij in objave o programu Erasmus (mobilnost študentov in osebe).

PROJEKTI – decentralizirani

ERASMUS INTENZIVNI PROGRAMI (IP)

Erasmus Intenzivni program (IP) predstavlja kratek študijski program, ki traja od najmanj 10 polnih in zaporednih dni vsebinskega dela do največ 6 tednov. Intenzivni program lahko izvajajo različne visokošolske institucije nosilke EUC iz vsaj treh različnih držav in se tudi na ta način medsebojno povezujejo na podlagi določene tematike, ki jim je skupna in je predstavljena na intenzivnem programu. IP je lahko le enoleten projekt (ena izvedba kratkega programa) ali ponavljajoč (sofinanciranje iz sredstev Erasmus programa se lahko pridobi 3 zaporedna leta).

Namen Erasmus Intenzivnih programov je:

- spodbujati učinkovito in večnacionalno poučevanje strokovnih tem, ki se sicer ne poučujejo oz. se poučujejo na zelo omejenem številu visokošolskih institucij;
- študentom in učiteljem, ki se zaradi različnih razlogov ne morejo udeležiti Erasmus mobilnosti, omogočiti, da sodelujejo v večnacionalnih skupinah in s tem izkoristijo posebne pogoje učenja in poučevanja, ki niso na voljo na eni sami instituciji, ter spoznajo nove vidike na temo študija;
- omogočiti članom učnega osebja, da izmenjajo poglede, tehnike in metode poučevanja v mednarodnem učnem okolju.

Erasmus Intenzivni program prijavi visokošolska institucija koordinatorica v imenu partnerjev svoji nacionalni agenciji. Sodelujejo študenti (najmanj 10 študentov s partnerskih institucij) ter profesorji, in sicer v takem razmerju, da pride do aktivnega sodelovanja.

Pri izboru projektov Erasmus Intenzivni programi imajo med enako kakovostnimi prednost tisti, ki so:

- usmerjeni v predmetna področja, ki so trenutno slabše zastopana v Erasmus študentski mobilnosti,
- so del integriranih študijskih programov in vodijo do dvojne ali skupne diplome,
- predstavljajo močan multidisciplinaren pristop.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus?«

Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru (FZV UM) je v letu 2008 pridobila projekt Intenzivni program v sklopu javnega razpisa vseživljenjskega izobraževanja Erasmus z naslovom Healthy living – HEALTH. Začetno navdušenje ob pridobitvi projekta in finančni podpori, ki smo jo prek Evropske komisije pridobili od CMEPIUS-a, je kaj kmalu nadomestila odgovornost do organizacije, optimalne izvedbe ter skrb, da bi bili doseženi cilji intenzivnega programa; to, kar smo zapisali v prijavi in s čimer bi pridobili tako študenti in profesorji kot tudi ostali sodelujoči.

V programu so sodelovali številni svetovno priznani profesorji z najrazličnejših področij zdravstvenih ved. Zelo pomembno je dejstvo, da smo skozi celotno organizacijo in izvedbo imeli strokovno podporo CMEPIUS-a, kar je znatno olajšalo organizacijo. Skrbno enoletno načrtovanje se je pred začetkom in med intenzivnim programom pokazalo za zelo dobro, saj smo bili na dogodek pripravljeni, izveden pa je bil v skladu s prijavo.

Na FZV je posebnost ta, da vključujemo in cenimo interdisciplinarne time, kjer vsak uporabi svoje kompetence in delo opravi po svojih najboljših močeh. Obenem pa se ne bojimo učiti drug od drugega. Pomembno je, da si drugačen ter da se ne zadovoljiš s tem, kar že obstaja, da hočeš nekaj več, da dovoliš svojim sanjam postati resničnost. Potrebno je, da okoli sebe zbereš ljudi različnih profilov, nazorov, sposobnosti, ki imajo isti cilj – dati od sebe vse, predvsem svoje srce in iz besednjaka izpustiti besedico JAZ in jo nadomestiti z MI.

Iz izvedbe IP-ja smo se marsikaj naučili, in vse to bomo prenesli v prakso že čez nekaj mesecev, ko pričakujemo ponovno mednarodno udeležbo na intenzivnem programu v Mariboru. Se že veselimo!

asist. mag. Helena Blažun

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede

FINANCE

V okviru programa Erasmus pridobi partnerstvo sredstva za organizacijo IP (pavšalni znesek) in sredstva za delno kritje potnih stroškov ter stroškov bivanja udeležencev.

Najvišji možni znesek celotne dotacije za izvedbo Erasmus Intenzivnega programa se določi vsako leto posebej, zato je treba preveriti aktualne informacije (navodila in nacionalni razpis za posamezno leto) na nacionalni agenciji.

Zbornik IP v Sloveniji najdete na spletni strani www.cmeplus.si → Knjižnica.

ERASMUS INTENZIVNI JEZIKOVNI TEČAJI (EILC)

EILC so jezikovni tečaji, ki jih lahko organizirajo visokošolski zavodi ali druge organizacije, specializirane za jezikovno izobraževanje. Gre za tečaje, namenjene Erasmus študentom v državah, kjer je govorjeni jezik s strani Evropske komisije uvrščen med manj razširjene ali manj poučevane jezike (v Veliki Britaniji, Franciji in Nemčiji EILC tečajev ne izvajajo).

Namen Erasmus intenzivnih jezikovnih tečajev je, da se študenti pripravijo za obdobje Erasmus mobilnosti, zato se izvajajo pred pričetkom mobilnosti (največkrat v mesecu septembru ali januarju). Prednostno so namenjeni Erasmus študentom, ki prihajajo na izmenjavo za daljše časovno obdobje (celo leto ali vsaj semester), če pa so še nezasedena mesta, se jih lahko udeležijo tudi drugi Erasmus študenti oz. Comenius/Grundtvig asistenti.

Da se doseže namen in s tem čim boljša priprava študenta na neko novo okolje, tečaji vsebujejo tudi predstavitev države z vidika kulturnih, socioloških, geografskih posebnosti. Ker so tečaji sofinancirani iz sredstev programa Erasmus, so za Erasmus študente brezplačni.

Izvajalci tečajev se izbirajo letno, zato se morajo institucije, ki bi želele ponuditi tečaje, vsako leto ustrezno prijaviti nacionalni agenciji. EILC so lahko organizirani na različne načine, vendar morajo obsegati skupaj **najmanj 60 učnih ur ali tedensko najmanj 15 učnih ur**. Zaradi intenzivnosti se priporoča poučevanje v majhnih skupinah (okoli 15 udeležencev). Najmanjše število udeležencev na tečaj je 10. Zagotovljena mora biti stroškovna učinkovitost, saj institucija prejme **pavšalni znesek** za izvedbo tečaja. Izbrani študenti se tečaja udeležijo brezplačno.

EILC potekajo v državah in za upravičene jezike, ki so navedeni v spodnji tabeli:

Država/jezik		Država/jezik	
1	Belgija (nizozemščina)	13	Litva (litovščina)
2	Bolgarija (bolgarščina)	14	Malta (malteščina)
3	Ciper (grščina)	15	Nizozemska (nizozemščina)
4	Češka (češčina)	16	Norveška (norveščina)
5	Danska (danščina)	17	Poljska (poljščina)
6	Estonija (estonsščina)	18	Portugalska (portugalščina)
7	Finska (finsčina in švedščina)	19	Romunija (romunščina)
8	Grčija (grščina)	20	Slovaška (slovaščina)
9	Madžarska (madžarščina)	21	Slovenija (slovenščina)
10	Islandija (islandščina)	22	Španija (za baskovski, katalonski, galicijski in valencijski jezik)
11	Italija (italijanščina)	23	Švedska (švedščina)
12	Latvija (latvijščina)	24	Turčija (turščina)

Vir: Evropska komisija

Erasmus študenti lahko za udeležbo na EILC tečaju prejmejo Erasmus dotacijo za dodaten mesec – čas udeležbe na tečaju pred začetkom študijskih obveznosti. To morajo urediti z matično institucijo. Če je EILC organiziran v času študija, študent ne more pridobiti dodatne Erasmus dotacije.

Študenti, katerih glavni predmet študija je jezik države, ki organizira EILC, običajno niso upravičeni kandidati. Kot že omenjeno, pa lahko sodelujejo tudi Comenius in Grundtvig asistenti, pod pogojem, da so na tečaju na voljo prosta mesta.

POMEMBNO!!!

- Institucije, ki želijo organizirati EILC, se prijavijo na aktualni razpis na nacionalno agencijo, ki tudi opravi izbor.
- Študent posameznik se za sodelovanje na tečaju EILC prijavi prek svoje matične institucije. Comenius in Grundtvig asistenti se prijavijo neposredno na instituciji, ki izvaja EILC.

»Zakaj sodelovati v programu Erasmus - EILC?«

Zavod ŠOLT že drugo leto zapored izvaja EILC. Sodelovanje v programu Erasmus je za nas pozitiven dodatek k naši dejavnosti, k izobraževanju domačih in tujih študentov z jezikovnimi in strokovnimi tečaji. Študenti, ki so pri nas opravili EILC, običajno nadaljujejo z višjimi stopnjami učenja tujega jezika (slovenščine) ter se udeležujejo tudi drugih jezikovnih ter strokovnih tečajev. Sodelovanje v programu Erasmus za nas pomeni večjo prepoznavnost tako pri domačih kot pri tujih študentih, saj se le-ti hitreje odločijo za obiskovanje naših tečajev; kot pravijo, »dober glas seže v deveto vas«.

EILC kot predpriprava na Erasmus izmenjavo tujim študentom omogoči prvi pristen stik z gostujočo državo. Pri Zavodu ŠOLT jim to omogočimo s klasičnim jezikovnim tečajem slovenskega jezika ter z dodatnimi občudijskimi programi, s katerimi jim še bolj približamo jezik, s pomočjo katerega jim naš prostor postaja domač, torej postajajo bolj mobilni.

*Tina Fink Zupančič, vodja izobraževanja
ŠOLT*

Vsi EILC tečaji oz. izvajalci tečajev so vsako leto objavljeni na spletni strani Evropske komisije in samo ti tečaji so zares EILC tečaji.

Povezavo do prave spletne strani najdete na www.cmepius.si.

PROJEKTI – centralizirani

Centralizirane aktivnosti vodi Izvršna agencija. Vse vloge (prijave) je treba poslati neposredno v Bruselj, brez posredovanja nacionalnih agencij. Zainteresirane institucije si lahko podrobnejše pogoje sodelovanja v posamezni akciji preberejo v aktualnem razpisu Vseživljenjsko učenje in v dokumentih, objavljenih na spletnih straneh.

Projekti v centraliziranih akcijah so načeloma zelo obsežni, tako finančno kot tudi organizacijsko. Ob prijavi je treba predvideti vire financiranja dela akcije, ki ne bo krit s strani Erasmus sredstev. Najvišji delež sofinanciranja je od 75 do 90 odstotkov upravičenih stroškov, odvisno od tipa akcije. Zelo pomembna je izbira koordinatorja projekta, saj nosi vso odgovornost.

ERASMUS MREŽE

Erasmus akademske mreže so oblikovane za spodbujanje evropskega sodelovanja in inovacij na določenih predmetnih področjih. Prispevajo k izboljšanju kakovosti poučevanja v visokošolskem izobraževanju, določajo in razvijajo evropsko razsežnost znotraj danega akademskega področja, nadaljnjim inovacijam ter izmenjavi metodologij in dobrih praks.

To se doseže s sodelovanjem znotraj mreže med visokoškolskimi zavodi, univerzitetnimi fakultetami in oddelki ter lahko vključuje tudi strokovna združenja in podjetja ter tudi druga združenja.

Akcija **Erasmus Strukturne mreže** je oblikovana tako, da pomaga izboljšati in posodobiti določen vidik dostopa do visokošolskega izobraževanja, mobilnosti, organizacije, upravljanja in razvoja 'trikotnika znanja'. Sodelovanje vključuje akademske in druge organizacije, kot so združenja, podjetja, strokovni organi in, kjer je primerno, študentske organizacije.

Vse mreže bi morale povezovati ustrezen nabor ustreznih interesnih skupin, ki jih obravnavana tema zadeva. Od sodelovanja znotraj mrež se pričakuje, da bo vodilo do rezultatov, ki bodo na obravnavanih področjih imeli trajnosten in obsežen vpliv na visokošolske zavode po Evropi.

Minimalno partnerstvo:	31 držav za akademske (izjemoma manj) oz. 5 držav za strukturne mreže (od tega vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	3 leta (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	200.000 €/leto oz. 75 %

VEČSTRANSKI PROJEKTI

ERASMUS PROJEKTI RAZVOJA ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV

Projekti za razvoj študijskih programov (CD – curriculum development) so oblikovani za podporo procesu inovacij in nadgradnje poučevanja v visokošolskem izobraževanju. Predlagani so lahko za katero koli akademsko disciplino.

Predlogi projektov za razvoj študijskih programov morajo obravnavati vprašanja, kot so npr. učni dosežki, vidiki priznavanja, vrsta podeljenih diplom/spričeval, uporaba Evropskega sistema za prenašanje in zbiranje kreditnih točk (ECTS) in Priloge k diplomu (DS).

Med izvajanjem projektov je treba implementirati mehanizme za spremljanje in koordinacijo programov in zagotavljanja kakovosti ter se dogovoriti o vpisnih pogojih. Sodelujoče institucije se morajo zavezati k vpisu prvih študentov kmalu po zaključku projekta, če to ni možno v zadnjem letu projekta.

Minimalno partnerstvo:	3 institucije iz 3 držav (vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	3 leta (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	150.000€/leto oz. 75 % (za projekte, ki trajajo več kot 2 leti, je najvišji znesek 300.000 €/projekt)

ERASMUS PROJEKTI POSODOBITVE VISOKEGA ŠOLSTVA

V evropskem visokošolskem izobraževanju so potrebne reforme z namenom, da prevzame svojo polno vlogo v Evropi znanja in prispeva k lizbonski strategiji za rast in delovna mesta. Posodobitev visokega šolstva je potrebna na področju programov (bolonjski proces), financiranja in vodenja, tako da se visokošolski zavodi lahko soočijo z izzivi globalizacije in učinkoviteje prispevajo k usposabljanju in preusposabljanju evropske delovne sile.

Projekti posodobitve podpirajo aktivnosti, ki prispevajo k večji privlačnosti visokošolskih zavodov in k njihovi večji odzivnosti glede na potrebe trga dela, državljanov in širše družbe.

Minimalno partnerstvo:	3 institucije iz 3 držav (vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	3 leta (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	150.000 €/leto oz. 75 % (za projekte, ki trajajo več kot 2 leti, je najvišji znesek 300.000 €/projekt)

ERASMUS PROJEKTI SODELOVANJA MED VISOKOŠOLSKIMI ZAVODI IN PODJETJI

Projekti sodelovanja med visokošolskimi zavodi in podjetji podpirajo aktivnosti, ki združujejo visokošolske zavode in partnerje, ki prihajajo izven akademske sfere: podjetja (predvsem MSP), strokovne organizacije, gospodarske zbornice, socialne partnerje ali lokalne/regionalne organe.

Strukturirana partnerstva s poslovnim sektorjem (vključno z majhnimi in srednje velikimi podjetji – MSP-ji) lahko znatno prispevajo k relevantnosti, kakovosti in privlačnosti programov izobraževanja ter usposabljanja. Pospešen prenos znanj med visokošolskimi zavodi in podjetji ter obratno, praksa študentov, osebja in raziskovalcev v poslovnem sektorju ter vključevanje osebja iz podjetij v visokošolske institucije lahko vodi do obojestranskih koristi in izboljša zaposljivost in možnosti za napredovanje diplomantov in raziskovalcev na vseh stopnjah njihovih karier ter dodaja podjetniške spretnosti njihovem strokovnemu znanju.

Povezovanje s poslovnim sektorjem lahko privede do dodatnega financiranja, npr. za povečanje raziskovalne zmogljivosti ali za nudenje novih programov usposabljanja in preusposabljanja, in izboljša vpliv raziskav na univerzah na MSP-je ter regionalne inovacije. To hkrati pomeni, da bi moral razvoj podjetniških, poslovnih in

inovacijskih spretnosti za univerzitetno osebje postati sestavni del diplomskega izobraževanja, usposabljanja za raziskave in strategij za vseživljenjsko učenje.

Minimalno partnerstvo:	3 institucije iz 3 držav (vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	3 leta (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	150.000 €/leto oz. 75% (za projekte, ki trajajo več kot 2 leti, je najvišji znesek 300.000 €/projekt)

ERASMUS VIRTUALNI KAMPUSI

Projekti virtualnih kampusov podpirajo aktivnosti, ki nazorno prikazujejo vpetost v globalno strategijo za učinkovito integracijo IKT v sodelujočih visokošolskih zavodih.

Evropski visokošolski zavodi (HEI) so na zelo različnih stopnjah z vidika učinkovitega vključevanja informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) v svoje sisteme izobraževanja, usposabljanja in raziskovanja. Kot kažejo različne situacije na evropskih visokošolskih zavodih v zvezi z razvojem virtualnih kampusov, popoln univerzalen model, ki bi ustrezal vsem, ne obstaja.

Akcija virtualnih kampusov v okviru programa Erasmus skuša podpreti razvoj/uvajanje v splošno rabo (integracijo) inovativnih, na informacijsko-komunikacijski tehnologiji temelječih vsebin, storitev, pedagoških metod in praks za vseživljenjsko učenje s trajnostnimi organizacijskimi, izobraževalnimi in gospodarskimi modeli v visokošolskih zavodih.

Minimalno partnerstvo:	3 institucije iz 3 držav (vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	3 leta (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	150.000 €/leto oz. 75 % (za projekte, ki trajajo več kot 2 leti, je najvišji znesek 300.000 €/projekt)

ERASMUS SPREMLJEVALNI UKREPI

Namen je podpirati različne aktivnosti, ki bodo, čeprav ne ustrezajo nobeni prej naštetih aktivnosti, brez dvoma prispevale k doseganju ciljev programa Erasmus.

Spremljevalni ukrepi bodo namenjeni:

- dviganju ozaveščenosti ustreznih ciljnih skupin ali splošne javnosti o pomenu evropskega sodelovanja na področju visokošolskega izobraževanja na splošno;
- pomoči pri izboljšanju izvajanja programa Erasmus, zlasti z aktivnostmi usposabljanja in analizami;
- povečanju učinka evropskega sodelovanja na področju visokošolskega izobraževanja z razširjanjem in dodeljevanjem visokega profila rezultatov in metodam takšnega sodelovanja;
- spodbujanju transnacionalnih sinergij med akcijami programa VŽU o določenih temah;
- izvajanju aktivnosti, ki se nanašajo zlasti na vidike prečnih politik, pri katerih ima program Erasmus precejšnje vlogo, vključujoč spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi, integracijo invalidnih oseb in drugih ljudi s posebnimi potrebami in spodbujanje medkulturnega izobraževanja ter boja proti rasizmu;
- izvajanju drugih aktivnosti, ki se osredotočajo na določene teme, ciljne skupine ali kontekste, kot jih upravičujejo potrebe trenutnega stanja na področju visokošolskega izobraževanja v sodelujočih državah.

Minimalno partnerstvo:	3 institucije iz 3 držav (vsaj ena članica EU)
Trajanje projektov:	1 leto (izjemoma dlje)
Najvišji znesek oz. % sofinanciranja:	150.000 € oz. 75 %

STATISTIKA SODELOVANJA

V programu Erasmus vsako leto sodeluje več institucij, študentov, profesorjev, zaposlenih, vendar pa trenutne številke še ne predstavljajo zastavljenih ciljev. Za lažjo predstavbo v nadaljevanju navajamo nekaj podatkov, ki predstavljajo mobilnosti v programu Erasmus v vseh sodelujočih državah.

Številčni pregled mobilnosti študentov v programu Erasmus je razdeljen na več faz:

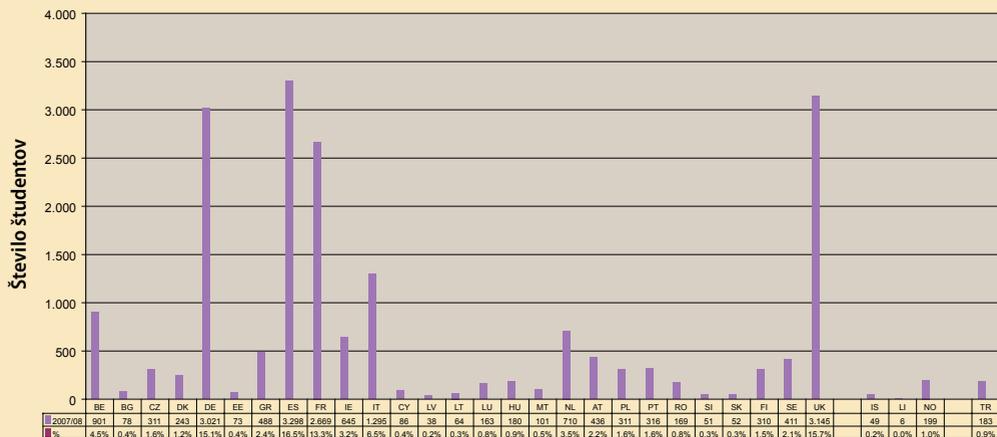
- Erasmus 1987/88–1989/90 (3-letno obdobje) – 32.614 mobilnih študentov,
- Erasmus 1990/91–1994/95 (5-letno obdobje) – 251.683 mobilnih študentov,
- Socrates I – Erasmus 1995/96–1999/00 (5-letno obdobje) – 455.782 mobilnih študentov,
- Socrates II – Erasmus 2000/01–2006/07 (7-letno obdobje) – 943.849 mobilnih študentov.

Graf 1: Mobilnost Erasmus študentov za študij (SMS) v obdobju 1987/88–2007/08.

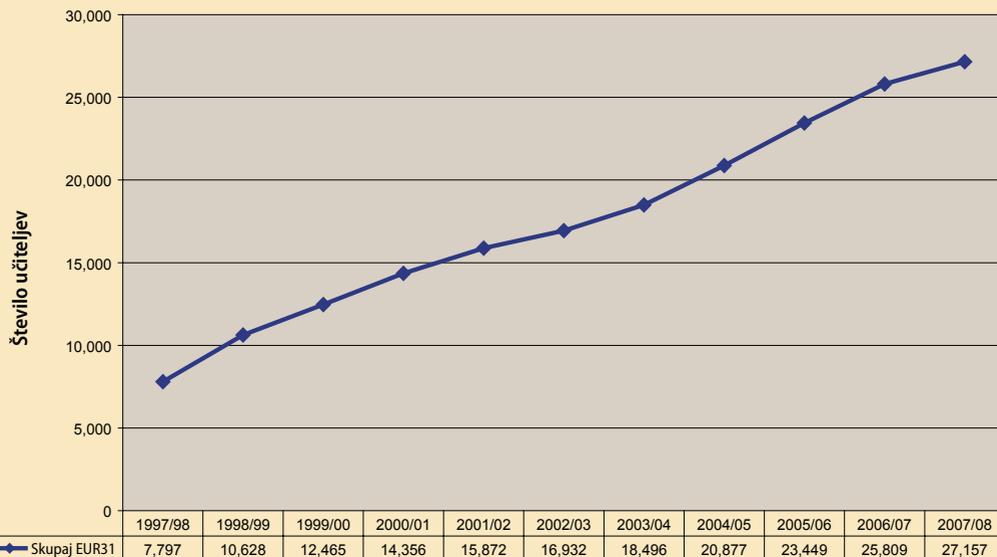
Vir: Statistika Evropske komisije

Graf 2: Mobilnost Erasmus študentov za prakso (SMP) v letu 2007/08.

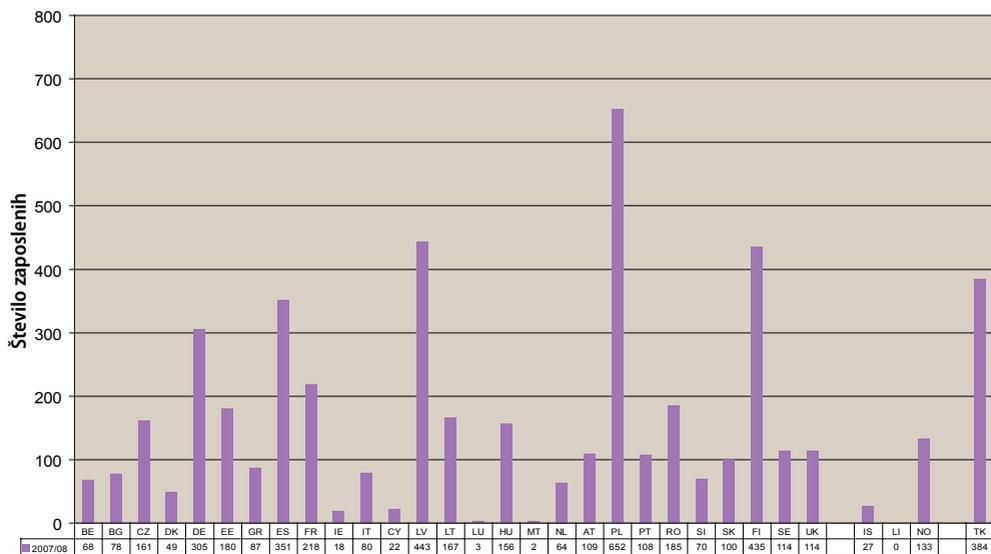
Vir: Statistika Evropske komisije

Graf 3: Mobilnost zaposlenih za poučevanje (STA) v obdobju 1987/88–2007/08.

Vir: Statistika Evropske komisije

Graf 4: Mobilnost zaposlenih za usposabljanje (STT) v letu 2007/08.

Vir: Statistika Evropske komisije

SLOVENIJA IN ERASMUS PROGRAM

Slovenija je v programu začela sodelovati na razpisu 1998. Jeseni omenjenega leta so se vključile prve institucije in z Evropsko komisijo sklenile t. i. institucionalne pogodbe, v akademskem letu 1999/2000 so bile izvedene prve mobilnosti.

Slovenija v okviru Erasmus programa sodeluje v primerljivem obsegu. Kljub temu da imamo zelo majhen visokošolski prostor, zanimanje za sodelovanje v programu Erasmus narašča. Visokošolske institucije se čedalje bolj zavedajo pomembnosti mednarodnega sodelovanja in povezovanja z drugimi državami in to razmišljanje prenašajo tako na zaposlene na institucijah kot tudi med študente. Število mobilnosti je sicer v prvih letih sodelovanja naraščalo bolj kakor v zadnjih dveh letih sodelovanja, a upamo, da bo obseg mobilnosti še nekaj let naraščal.

Tabela 1: Erasmus mobilnost za študij (SMS)

Država destinacija	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Belgija	5	13	22	24	30	34	34	37	29	47
Danska	6	10	14	9	19	27	29	25	40	28
Nemčija	48	49	89	100	125	142	135	135	152	146
Grcija	1	4	6	6	6	6	8	9	18	15
Španija	6	7	28	39	63	94	114	117	154	205
Francija	15	23	40	38	62	65	87	74	68	69
Irska	1	3	3	6	1	4	0	1	6	12
Italija	3	21	46	46	56	68	76	70	68	48
Nizozemska	14	15	15	26	25	40	47	52	48	44
Avstrija	31	45	42	41	59	89	88	88	99	67
Portugalska	1	2	15	22	30	38	57	76	79	125
Finska	9	11	12	15	24	33	27	47	33	39
Švedska	12	15	18	24	17	31	35	40	31	37
Velika Britanija	18	9	14	26	29	33	32	31	22	44
Česka	Mobilnost te države ni bila dovoljena (Slovenija še ni bila država članica EU).					13	35	41	57	63
Slovaška						0	5	9	10	10
Poljska						17	21	54	47	52
Madžarska						1	6	5	13	11
Estonija						0	2	5	3	5
Litva						1	12	10	13	18
Norveška						0	8	7	4	10
Lihtenštajn						0	2	0	1	0
Islandija						0	0	2	1	2
Latvija						2	0	2	4	2
Malta						0	0	0	1	4
Ciper						0	0	0	0	0
Bolgarija						2	4	2	3	6
Romunija						0	1	2	0	1
Turčija						2	14	13	14	22
SKUPAJ	270	227	364	422	546	742	879	972	1018	1132

Vir: Cmeplus

Največ slovenskih študentov študijsko mobilnost opravi v Nemčiji, Avstriji, Italiji in Španiji. Razlogov za to je več. Z institucijami v teh državah imajo slovenske visokošolske institucije največ bilateralnih dogovorov (lažja in boljša primerljivost visokošolskih sistemov, velik del sodelovanja izvira že iz preteklosti), jezik poučevanja je bližje slovenskim študentom (nemščina in italijanščina sta pogosta druga tuja jezika), način in standard življenja sta podobna slovenskemu, tudi kulturno smo si najbrž bližje.

Najmanj študentov je doslej potovalo na Islandijo, v Latvijo in Romunijo. Dejstvo je, da imajo slovenske institucije manj partnerjev v omenjenih deželah, skandinavske države pa so skupaj z Irsko in Veliko Britanijo tudi veliko dražje.

Glede obsega mobilnosti po študijskih področjih je statistika Slovenije zelo podobna statistiki celotne Evrope. Najbolj so mobilni študenti poslovnih področij (ekonomija, podjetništvo, menedžment), sledijo študenti jezikov (kjer je bil opazen porast mobilnosti predvsem v zadnjih treh letih), prava in družbenih ved (velik porast predvsem v zadnjih dveh letih). Ta študijska področja so mogoče tudi zaradi svoje vsebine in naravnosti bolj mednarodno aktivna, predvsem pa je število študentov mnogo večje kot na področjih z manjšim obsegom mobilnosti.

Tabela 2: Število slovenskih Erasmus študentov za prakso (SMP) glede na državo destinacijo

Država destinacija	2007/08	2008/09
Belgija	6	7
Danska	1	1
Nemčija	16	22
Grčija	7	8
Španija	23	28
Francija	8	8
Irska	9	5
Italija	17	12
Nizozemska	1	4
Avstrija	17	25
Portugalska	14	6
Finska	3	4
Švedska	1	2
Velika Britanija	24	30
Češka	0	4
Slovaška	0	2
Poljska	0	0
Madžarska	2	2
Estonija	2	0
Litva	0	1
Norveška	0	3
Lihtenštajn	0	0
Islandija	0	0
Latvija	0	0
Malta	1	0
Ciper	0	0
Bolgarija	0	0
Romunija	2	1
Turčija	20	3
SKUPAJ	174	178

Vir: Cmeplus

Mobilnost študentov za prakso je bila pred letom 2007 del programa Vseživljenjsko učenje v programu Leonardo da Vinci. Za velik del institucij, ki so sodelovale v programu Erasmus, je bila uvedba te aktivnosti novost, zato v začetku obseg ni naraščal. Med Erasmus študenti, ki so bili na mobilnosti za prakso v prvih dveh obdobjih, je bila najbolj popularna destinacija mobilnosti Velika Britanija, sledita Španija in Avstrija.

Tabela 3: Mobilnost zaposlenih za poučevanje (STA)

Država destinacija	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	
Belgija	Podrobni podatki niso na voljo.	13	22	24	30	34	34	37	29	47	
Danska		10	14	9	19	27	29	25	40	28	
Nemčija		49	89	100	125	142	135	135	152	146	
Grcija		4	6	6	6	6	8	9	18	15	
Španija		7	28	39	63	94	114	117	154	205	
Francija		23	40	38	62	65	87	74	68	69	
Irska		3	3	6	1	4	0	1	6	12	
Italija		21	46	46	56	68	76	70	68	48	
Nizozemska		15	15	26	25	40	47	52	48	44	
Avstrija		45	42	41	59	89	88	88	99	67	
Portugalska		2	15	22	30	38	57	76	79	125	
Finska		11	12	15	24	33	27	47	33	39	
Švedska		15	18	24	17	31	35	40	31	37	
Velika Britanija		9	14	26	29	33	32	31	22	44	
Češka		Mobilnost te države ni bila dovoljena.					13	35	41	57	63
Slovaška							0	5	9	10	10
Poljska							17	21	54	47	52
Madžarska							1	6	5	13	11
Estonija							0	2	5	3	5
Litva							1	12	10	13	18
Norveška							0	8	7	4	10
Lihtenštajn							0	2	0	1	0
Islandija							0	0	2	1	2
Latvija						2	0	2	4	2	
Malta						0	0	0	1	4	
Ciper						0	0	0	0	0	
Bolgarija						2	4	2	3	6	
Romunija						0	1	2	0	1	
Turčija						2	14	13	14	22	
SKUPAJ	270		227	364	422	546	742	879	972	1018	1132

Vir: Cmeplus

Mobilnost zaposlenih, kjer v začetku Slovenija ni dosegala visoke udeležbe, iz leta v leto narašča. Aktivnost zaradi pogojev in enostavne organizacije sodelovanja postaja vse bolj zanimiva. Nemčija, Češka, Avstrija ostajajo najbolj priljubljene države destinacije, predvsem zaradi dolgotrajnih dobrih povezav s partnerskimi institucijami. Te povezave se ustvarijo tako na osebнем kot tudi institucionalnem nivoju (skupni mednarodni projekti). Predvsem nas veseli, da sodelovanje poteka v skoraj vseh sodelujočih državah programa Erasmus.

Tabela 4: Število mobilnosti zaposlenih za usposabljanje (STT) glede na državo destinacijo

Država destinacija	2007/08	2008/09
Belgija	0	1
Danska	1	4
Nemčija	6	14
Grčija	2	0
Španija	6	10
Francija	2	6
Irska	3	1
Italija	6	1
Nizozemska	0	6
Avstrija	7	5
Portugalska	5	17
Finska	7	8
Švedska	4	0
Velika Britanija	5	12
Češka	1	2
Slovaška	0	0
Poljska	3	3
Madžarska	0	0
Estonija	2	0
Litva	4	4
Norveška	0	3
Lihtenštajn	0	0
Islandija	0	0
Latvija	0	0
Malta	0	0
Ciper	0	0
Bolgarija	0	1
Romunija	1	0
Turčija	5	7
SKUPAJ	70	105

Vir: Cmeplus

Sodelovanje, povezovanje in izmenjava znanja so ključ do uspeha in razvoja institucij ter zaposlenih na teh institucijah. Mobilnost zaposlenih za usposabljanje ponuja vse to. Akcija je bila med slovenskimi institucijami zelo dobro sprejeta (prvič razpisana v letu 2007) in upamo, da se bodo aktivnosti tudi v prihodnje uspešno izvajale. Zanimiva je mogoče povezava med najbolj priljubljenima destinacijama za mobilnost študentov za študij in mobilnostjo zaposlenih za usposabljanje.

Več oziroma podrobnejša statistika je na voljo na nacionalni agenciji.

SPLETNE POVEZAVE IN KORISTNE INFORMACIJE

CMEPIUS:

<http://www.cmepius.si/index.aspx>

Evropska komisija (EK):

http://ec.europa.eu/index_en.htm

Razpisi VŽU:

<http://www.cmepius.si/razpisi.aspx>

Program Vseživljenjsko učenje:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

Program VŽU Erasmus:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc80_en.htm

Erasmus intenzivni jezikovni tečaji (EILC):

http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc902_en.htm

Evropski prenosni kreditni sistem (ECTS):

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm

Evropska komisija (GD Izobraževanje):

http://ec.europa.eu/education/index_en.htm

Izvršna agencija, tehnična služba EK za VŽU:

<http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>

Seznam nacionalnih agencij za program Vseživljenjsko učenje:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc1208_en.htm

Bolonjska reforma:

http://ec.europa.eu/education/higher-education/doc1290_en.htm

Vodnik za prijavitelje – Splošne določbe:

http://www.cmepius.si/files/cmepius/userfiles/razpisi/LLP10/Vodnik_VZU_2010_Splosne_dolocbe.pdf

Vodnik za prijavitelje – podprogrami in akcije:

http://www.cmepius.si/files/cmepius/userfiles/razpisi/LLP10/Vodnik_VZU_2010_Podprogrami_akcije.pdf

Opis posameznih akcij programa Vseživljenjsko učenje:

http://www.cmepius.si/files/cmepius/userfiles/razpisi/LLP10/Vodnik_VZU_2010_Opisi_akcij.pdf

(od strani 29 dalje)

KONTAKTNE OSEBE IN INFORMACIJE

Vaša vprašanja nam lahko posredujete na elektronski naslov erasmus@cmepius.si ali nas pokličete na spodaj navedene telefonske številke:

- **Vodja terciarnega sektorja**
Neža Pajnič
Tel.: 01 620 94 73
- **Koordinator Erasmus IP in EILC**
mag. Robert Marinšek
Tel.: 01 620 94 62
- **Koordinator Erasmus Individualna mobilnost (IM)**
Aljoša Belcijan
Tel.: 01 620 94 58
- **Erasmus finance**
Borut Korada (IM in EILC)
Tel.: 01 620 94 65
Sabina Benvenuti Topič (IP)
Tel.: 01 620 94 63

Podrobnejši opis programa Erasmus in posameznih akcij ter aktualne informacije glede razpisov, dogodkov in ostalih pomembnih zadev v zvezi z programom Vseživljenjsko učenje so na voljo tudi na spletni strani <http://www.cmepius.si>. Določene zloženke in publikacije so na voljo tudi v elektronski obliki in jih najdete v **spletni knjižnici CMEPIUS-a**.

Za pomoč in informacije smo vam vedno na voljo.

ACUERDO BILATERAL para el curso académico 2008-2013
Programa de Aprendizaje Permanente (LLP)
ENSEÑANZA SUPERIOR (ERASMUS)

UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID
E-MADRID03

28006-IC-1-2007-ES-ERASMUS-EUC-1

ente (nombre, centro y Código ERASMUS ID)
Persona de contacto (nombre-dirección-teléfono-fax)

OFICINA ERASMUS
Pabellón de Gobierno de la Ciudad Universitaria
C/ Isaac Peral s/n-28040-Madrid- España
TEL: +34 91 394 69 22-23 FAX: +34 91 394 69 24 e_mail: minter@red.ucom.es www: http://www.ucom.es

Y (nombre, centro y Código ERASMUS ID)
Persona de contacto (nombre-dirección-teléfono-fax)

SL LJUBLJAN01 UNIVERZA V LJUBLJANI
Institutional Coordinator
Kongresni TRG 12-1000- Ljubljana- Eslovenia
TEL: 386 1 2418590 FAX: 386 1 2418593 e-mail: katarja.cerjak@uni-lj.si www: http://www.uni-lj.si

Bilateralni sporazum

Las partes arriba indicadas acuerdan cooperar, en el marco del programa de Aprendizaje Permanente, en las actividades que se indicarán a continuación. Ambas partes trabajarán siguiendo los principios de la carta universitaria Erasmus y facilitarán información sobre cualquier tema que pueda mejorar la movilidad de los estudiantes y el personal docente. Ambas partes se comprometen a respetar este acuerdo de cooperación según las modalidades convenidas bilaterales.

NB: The above parties agree on the present agreement and the activities listed below replace any other previous agreement. For each academic year, both parties will have the opportunity to review the exchanges. After notifying the partner institution, and if agreed by that institution, amendments or the mobility figures can be made annually. One of the parties may also decide to cancel the agreement, after having notified the partner institution not later than three (3) months prior to the start of respective academic year

OMS: Movilidad de los Estudiantes

Área de estudio ERASMUS	Nº Estud.	Nº Maximo	DE	A	SL	ES	A	Nivel	Profesor de contacto	Facultad	Departamento
											ERASMUS
5 Ciencias de la educación y formación del profesorado	1	12	ES	SL				A	ICGE REPAC	FACULTY OF EDUCATION	COORDINADORA ERASMUS
5 Ciencias de la educación y formación del profesorado	1	4	ES	SL				A	Prof. SOLEDAD GURENA	EDUCATION	
6.1 Ingeniería eléctrica	1	6	ES	SL				A	Prof. Drago Horvati	CIENCIAS FÍSICAS	COORDINADOR DE IRII
6.2 Ingeniería eléctrica	1	6	ES	SL				A	Prof. GONZALEZ MARTINEZ LOPEZ	CIENCIAS FÍSICAS	COORDINADOR DE IRII
12.1 Farmacia	2	18	ES	SL				A	Prof.ª TERESA HERNANDEZ	FARMACIA	COORDINADOR DE IRII
12.2 Farmacia	2	18	ES	SL				A	Prof. NELLI DIHC	FACULTY OF SOCIAL SCIENCES	COORDINADOR DE IRII
14.1 Ciencias políticas	2	18	ES	SL				A	Prof. CARMELO URBON	CIENCIAS POLÍTICAS Y SOCIOLOGÍA	COORDINADOR DE IRII
14.2 Sociología	2	18	ES	SL				A	Prof. CARMELO URBON	CIENCIAS POLÍTICAS Y SOCIOLOGÍA	COORDINADOR DE IRII
14.3 Sociología	4	24	ES	SL				I	Prof. CARMELO URBON	CIENCIAS POLÍTICAS Y SOCIOLOGÍA	COORDINADOR DE IRII
14.4 Asistencia social	4	24	ES	SL				I	Prof. CARMELO URBON	CIENCIAS POLÍTICAS Y SOCIOLOGÍA	COORDINADOR DE IRII
14.5 Asistencia social	1	10	ES	SL				A	Prof. ROSA GONZALEZ GONZALEZ	FACULTY OF SOCIAL SCIENCES	COORDINADOR DE IRII
15.1 Relaciones públicas, Publicidad	1	9	ES	SL				A	Prof. RAFAEL DOMÍNGUEZ	CIENCIAS DE LA INFORMACIÓN	COORDINADOR DE IRII
15.2 Relaciones públicas, Publicidad	1	9	ES	SL				A	Prof. TERESA GARCIA	CIENCIAS DE LA INFORMACIÓN	COORDINADOR DE IRII

T9: Movilidad del personal docente

Código del Área de estudio	Nombre del profesor	Movilidad (Importancia)	DE	A	SL	ES	IRIS	TS (otros)
5 Ciencias de la educación y formación del profesorado	nn	nn	ES	SL	1	1	8	
5 Ciencias de la educación y formación del profesorado	nn	nn	SL	ES	1	1	8	
6.1 Ingeniería eléctrica	NN	NN	ES	SL	1	1	8	
6.2 Ingeniería eléctrica	NN	NN	SL	ES	1	1	8	

Služba za mednarodno
sodelovanje

Office of International
Relations

Univerza v Ljubljani

Kongresni trg 12
1001 Ljubljana, Slovenija
telefon/Tel +386 1 241 85 92
faks/fax +386 1 241 85 93
intern.office@uni-lj.si
www.uni-lj.si

DEKANOM ČLANIC UNIVERZE V LJUBLJANI
IN
KOORDINATORJEM PROGRAMA VŽU

205-03/08-kc
10.12.2008

ZADEVA: Razpis ERASMUS študijske izmenjave za leto 2009/2010

Spoštovani,

Univerza v Ljubljani objavlja razpis **ERASMUS študijske izmenjave** za leto 2009/2010.

Prijavijo se lahko študenti, ki izpolnjujejo minimalne pogoje, ki jih določa Evropska komisija.

1. Študent lahko v tujini biva najmanj 3 mesece in največ 1 leto.
2. Mobilnost lahko poteka le med dvema nosilkama Erasmus univerzitetne listine
3. Študent mora biti vpisan v najmanj 2. letnik študija
4. Študent mora biti v vsakem primeru državjan ene od sodelujočih držav ali pa v eni od teh držav imeti stalno bivališče, status begunca ali status osebe brez državljanstva. Biti mora vpisan na institucijo nosilko EUC, ki je uspešno pridobila sredstva za individualno mobilnost na nacionalnem razpisu.
5. Študent mora pred odhodom v tujino skleniti študijski sporazum.

Prednost bodo imeli kandidati, ki se bodo na tuji instituciji vključili v pedagoški proces. Študenti, ki se bodo v tujini pripravljali na diplomsko delo, lahko prosijo za Erasmus finančno pomoč za največ 3 mesece.

Študenti morajo v tujini v enem semestru pridobiti najmanj 20 ECTS kreditov, v dveh semestrih pa najmanj 40 ECTS kreditov. V tujini opravljene obveznosti morajo biti priznane na matični instituciji.

Za izmenjavo se lahko prijavijo študenti tistih članic UL, ki so izmenjave potrdile z bilateralnimi sporazumi s tujimi partnerji.

Več o študijskih izmenjavah najdete na: [http://www.uni-](http://www.uni-lj.si/mednarodne_izmenjave/program_socrates_erasmus/erasmus_studijske_prakse.aspx)

[lj.si/mednarodne_izmenjave/program_socrates_erasmus/erasmus_studijske_prakse.aspx](http://www.uni-lj.si/mednarodne_izmenjave/program_socrates_erasmus/erasmus_studijske_prakse.aspx)

Študenti izpolnijo priloženi obrazec-prijava za študij v tujini in ga do datuma, ki ga določi članica oddajo odgovornemu za program VŽU na članici. Članice bodo prijave tistih kandidatov, ki bodo izbrani posredovale Službi za mednarodno sodelovanje UL, najkasneje do 10. 3. 2009.

Nepopolnih prijav in prijav oddanih po roku, ne bomo sprejemali.

Hkrati prosimo, da koordinatorji VŽU Službi za mednarodno sodelovanje zahtevane podatke o izbranih kandidatih v Excel tabeli, ki jim jo bomo poslali elektronski pošti.

Vljudno prosimo, da o razpisu seznanite vse zainteresirane študente.

Lep pozdrav,

Institucionalni koordinator za program VŽU

Razpis

ŠTUDIJSKO LETO 2010./2011. ŠTUDIJSKI SPORAZUM
 Zimski semester: Poletni semester:
 ime in priimek študenta/ke: _____
 Matična institucija: FAKULTETA ZA DRUŠBENE VEDE
 Država: SLOVENIJA Vpisna št. _____

PODROBNOSTI PREDLAGANEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA V TUJINI/ŠTUDIJSKI SPORAZUM
 Institucija gostiteljica/odjelo: _____
 UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID
 Država: ŠPANIJA

Naziv predmeta (kot je navedeno v brošuri)	Število ECTS kreditov
1.) ...OPINION PÚBLICA nadomesti na FDV: ☒	6
1.) ...JAVNO MNENJE	6
2.) ...HISTORIA DE LA COMUNICACIÓN SOCIAL nadomesti na FDV: ☒	6
2.) ...KOMUNIKACIJSKI SISTEMI	6
3.) ...NARRATIVA AUDIODIAGRAMAL nadomesti na FDV: ☒	6
3.) ...MEDJSKA KRITIKA	6
4.) ...ANÁLISIS DE LA IMAGEN, MEDIOS Y TÉCNICAS DE INVESTIGACIÓN SOCIAL nadomesti na FDV: ☒	6
4.) ...RAŠIŠKOVNI PRAKTIKUM 1	6
5.) ...FOTOGRAFIA nadomesti na FDV: ☒	6
5.) ...SEMI PREDMET (FAKULTETNI)	6
6.) ...FOTOPERIODISMO nadomesti na FDV: ☒	6
6.) ...SEMESTRALNI PREDMET (FAKULTETNI)	6

Podpis študenta/ke: U. Bečič
 (Če je nujno, nadaljuj seznam na ločenem papirju)
 MATIČNA INSTITUCIJA: U. Bečič
 Potrjujemo, da je predlagani študijski program/študijski sporazum odobren.
 Podpis predavnik/katedre: _____ Datum: 24.6.2010

Študijski sporazum
(Learning Agreement)

Datum: 24.6.2010
 Podpis vodje službe za mednarodno sodelovanje: _____ Datum: 24.6.10

Univerzitet de origen Sending
 Institution
 Firm's Coordinator Departmental/ Signature
 Departmental Coordinator Signature
 Fecha/Date: 14. June 2010
 Firm's Coordinator Institutional/ Multinational Coordinator Signature
 Fecha/Date: _____

LLP-Erasmus

Universidad Complutense de Madrid
 MADRID
 DATOS DEL ESTUDIANTE/ STUDENT'S PERSONAL DATA
 Apellido y/o Family Name: BEČIČNIK
 Apellido y/o Family Name: _____
 Nombre (s)/ First Name (s): URŠKA
 Nombre (s)/ First Name (s): _____
 Institución de Origen: _____
 Institución de Origen: _____

ERASMUS PROGRAMME
TRAINING AGREEMENT and QUALITY COMMITMENT

I. DETAILS OF THE STUDENT

Name of the student: _____ Academic year: 2008/09
Subject area: ECONOMIST
Degree: _____
Sending institution: ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
Koroška 11
2380 SLOVENJ GRADEC
SLOVENIA

**Dogovor o praktičnem
usposabljanju
(Training Agreement)**

II. DETAILS OF THE PROPOSED TRAINING PROGRAMME ABROAD

Host organisation: Gorenje UK Ltd
Tuition House, 27 - 37 St. George's Road
London SW19 4EU
United Kingdom

Planned dates of start and end of the placement period: from 4. 6. 2009 till 4. 9. 2009, that is 3. months

- Planned dates of start and end of the placement period: from 4. 6. 2009 till 4. 9. 2009, that is 3. months
- Planned dates of start and end of the placement period: from 4. 6. 2009 till 4. 9. 2009, that is 3. months
- Knowledge, skills and competence to be acquired:
 - knows about marketing processes,
 - knows how to promote the offer of the organisation,
 - knows how important finances are,
 - making strategies and motivation,
 - knows and different legislation, important for work,
 - building good relationship with co-workers

III. COMMITMENT OF THE THREE PARTIES

By signing this document the student, the sending institution and the host organisation accept the Quality Commitment for Erasmus student placement

The student:
Student's signature: _____

The sending institution

We confirm that this proposed training programme agreement is in accordance with the Quality Commitment for Erasmus student placement. The institution will award ECTS credits or will record the placement in the student's transcript.

Coordinator's name and function:
Karmen Gradak, lecturer of economic
Erasmus coordinator
Coordinator's signature: _____

The host organisation

The student will receive a financial support
We confirm that this proposed training programme agreement is in accordance with the Quality Commitment for Erasmus student placement. The institution will award ECTS credits or will record the placement in the student's transcript.

Coordinator's name and function:
Jernej Hren, director
Coordinator's signature: _____

- Detailed programme of the training period:

The student will be following working programme:

- market research and the use of the market instruments, such as advertising, promotion, public relations etc
- efficiently use certain software programmes, especially Excel,
- attend the staff meetings,
- get involved in the institution and different social and cultural environment,
- present the results in the form of a study, analysis and graphs,
- organisation of the events,
- getting to know different office skills, such as sending post, sorting out the files, editing records etc.

- Tasks of the trainee:

- to improve knowledge and skills,
- to improve the knowledge of foreign languages,
- to learn about the operation of the institution and its specialities,
- to learn about working value and the way of communication and motivation,
- to learn about cultural characteristics and adaptation of the work and life in intercultural environment,
- to increase special knowledge and professional adaptation

- Monitoring and evaluation plan:

The student's work will be monitored all the time as she will get a mentor who will advise and supervise her. This mentor will set the method and frequency of the student reports. We will also be in touch with the co-ordinator who will, once monthly, receive reports on the student's work and behaviour.

university of
 groningen

faculty of mathematics and
 natural sciences

biology/life sciences

Mrs Attie F. Bos, MSc
 T +31 (0)90 363 1014/1017
 F +31 (0)90 363 91 92
 attie.bos@rug.nl

Biology/Life Science & Technology
 Kercklaan 39
 9711 KB Haren
 The Netherlands
 www.rug.nl/biology

**Potrdilo o opravljenih
 obveznostih
 (transcript of Records)**

Date: 28 April 2010

Our reference
 AFB/2010/026

Transcript of Records I. [redacted]

I herewith confirm that [redacted] did a research project at the Department of Biology/Life Science & Technology (University of Groningen) in the group of Prof. J.D. van Elzas.

Research project	ECTS credit	Local Mark	ECTS mark
Microbial Ecology	18 ECTS	8	B

Period: 01 02 2010 till 01 05 2010

Kind regards,

Mrs. Attie F. Bos, MSc
 Erasmus LLP Co-ordinator

Grading system in the Netherlands
 Dutch grades range from 1 (very poor) to 10 (outstanding); a 6 is a pass. It should be noted that 9s and 10s are rarely given. On final lists, grades are normally rounded off: above 0.5 is rounded up and below 0.5 is rounded down. Thus a 5.5 equals a 6, whereas a 5.4 equals a 5.

Dutch grading scale	Description
10	outstanding
9	very good
8	good
7	very satisfactory
6	satisfactory
5	fail
4-1	fail

ECTS grading scale	Description
A	9-10
B	8
C	7
D	6
E	5.5
F	5
FX	<5

University of Groningen
 Department of Life Sciences
 Office of Student Affairs
 P.O. Box 14
 9750 AA Haren
 The Netherlands

ACADEMIC TRANSCRIPT

Name: Gleda [redacted]
 Place and date of birth: 06.06.1988
 Department: Department of Textiles and Fashion
 Academic year(s): 2009/2010
 Semester: winter / spring

This transcript confirms that the student named above
 courses.

Course unit code	Course Title	A	7	10
4000lv	Fashion Design		3	9
4130 I	Digital Design	A	4	10
26F I	Photography		7	9
12M	Fashion Illustration	B	3	10
390T lv	Textile Design	A	3	10
24lv	Video in Design	A	3	10
71T lv	Typography			

Grading System (See detailed explanation on the next page):
 Excellent (10), very good (9), good (7), satisfactory (6), failed (5-1). To pass an exam the student has to achieve a grade from
 satisfactory (6) to excellent (10).

Completed by: Paltra BEVEK
 Ljubljana, July 20th 2010

Dean of Academy of Design
 Doc. Nada Rožnjanec Matičič

Delovni program za mobilnost učnega osebja za poučevanje

Academy of design

Annex V10: TEACHING ASSIGNMENT - MINIMUM REQUIREMENTS FOR THE TEACHING PROGRAMME - ACADEMIC YEAR 2009/2010

LifeLong Learning Programme

Name of teacher: _____
 Home institution: Academy of Design
 Country: Slovenia
 ERASMUS code: SI LJUBLJAO9
 Contact person from the home institution (departmental coordinator): *Jasmina Perusek*

Host institution: Vilnius Academy of Arts
 Country: Lithuania
 ERASMUS code: LT VILNIUS03
 Contact person from the host institution (departmental coordinator): *Konstantinas Bogdanas*

Subject area: 03.0 Art & Design
 Level (Bachelor Year s, Master): BA
 Number of students at the host institution benefiting from the teaching programme: 40 students
 Number of teaching hours: 12 hours (lecturing)
 Number of contact hours with students / discussions: 5 hours
 Number of contact hours with professors, meetings: 10 hours
 Number of contact hours - fashion show *Mados infekcija*, museums: 12 hours

Objectives of the mobility (meetings all days):

22.3.2010 Lecture: How to make an industrial prêt à porter collection
 Meeting with the director of Design Innovations Centre *Marius Urbanavicius Talaikyte*, assoc. prof. *Jolanta Vazalinskiene*

23.3.2010 Lecture: Ethics in Fashion and Ecology
 Museum: *Lietuvius dailes muziejus - dress culture in the Victorian time 1830-1900*

24.3.2010 Lecture: Men's Collections
 Looking situation of the textiles industry in Vilnius market / big centres
 Fashion show *1/Mados infekcija*, the most important fashion event in Lithuania
 Meetings with the contact person/ institutional coordinator: *Konstantinas Bogdanas*

25.3.2010 Meetings with the prof. *Jolanta Talaikyte*, assoc. prof. *Renata Maldutiene*, assoc. prof. *Jolanta Talaikyte*, Textile gallery, Vilnius
 Fashion show *2/Mados infekcija*, the most important fashion event in Lithuania
 27.3.2010 Looking situation of the boutiques and jewellery in Vilnius market / center of the city

Added value of the mobility (both for the host institution and for the home institution):

Exchange of accession to the work with students, enhance new comprehension to the rebuilding of the programme.

Content of the teaching programme:

Lecture: How to make an industrial prêt à porter collection. Researching trends, market and potential customers, build stories, promotion and shops. Making the colour concept. Choosing materials, buttons and other auxiliary material in the showroom. Roles of the designer in production (fashion designer, dressmaker, collaborating with product manager, photo shoots and fashion shows, as teacher to sales-staff).

Lecture: Ethics in Fashion and Ecology: Research of ecology in fashion. Research of ethics living. Need for eco-friendly & recyclable textiles. What you can do? // Discussion

Lecture: Men's Collections: Who is our customer? Who is the enterprise who ordered the collection? What is the lifestyle of our customer? What kind of wardrobe does he have? What is the occasion? What is the budget? What is the afford and desire to purchase? Representation of different groups of consumers: young people, middle-aged people, experienced businessmen, freelance, different sport collections, uniforms. Representation of different types of workmanship: made in prison, made in work, casual, sport, evening. Representation of different types & ways of workmanship: made in prison, made in work, casual, sport, evening. Representation of typical characteristics of fabrics. Difference of unique design order / design collection for production / design of uniforms. Accessories in men's wardrobe. // Discussion

Expected results (not limited to the number of students concerned):

- Expected results are: understanding of the fashion system, comparing problems, results, way of working in Slovenia and abroad.
- Expected results at the cathedra are to give my input to the profsors at Academy of Vilnius and to get information of their working with student.
- To see the main fashion event in Lithuania, fashion show *Mados infekcija*, museums.

Teacher's signature: *[Signature]* Date: *27.3.2010*

HOME INSTITUTION
 We confirm that the proposed teaching programme is approved.
 Coordinator's signature: *[Signature]* Date: *27.3.2010*

HOST INSTITUTION
 We confirm that the proposed teaching programme is approved.
 Coordinator's signature: *[Signature]* Date: *10.03.2010*

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Erasmus Programme

Staff Training

Work Plan

[Minimum requirements]

[Draft to be finalised on the basis of the final version of the data dictionary for NA report]

For the staff training grants, the selection of the HEI's staff will be done by the sending institution on the basis of a "work plan" submitted by the applicant and endorsed by both the sending institution and the host institution or enterprise.

The minimum requirements are:

Information about the home institution and the host institution or enterprise:

- Name of the home institution/department: **ŠOLSKI CENTER, VIŠJA STROKOVNA ŠOLA**
- Name of the host institution/department or enterprise/department: **INSTITUTO SUPERIOR DE CONTABILIDADE E ADMINISTRACAO DE LISBOA - ISCAL**
- Name of the contact person from the sending institution: **KARMEN GRUDNIK**
- Name of the contact person from the receiving institution/enterprise: **ANA SOFIA CARVALHO**
- Position of the contact person from the sending institution: **ERASMUS COORDINATOR**
- Position of the contact person from the receiving institution/enterprise: **ERASMUS COORDINATOR**
- Information relating to the sending institution or **hosting** enterprise / **INSTITUTION**:
 - Size of the enterprise (tick the appropriate size):micro or small : 1- < 50 staff,
.....medium: 50 < 250 staff,
.....big : 250 or more staff
 - Sector : nomenclature (the same as for the reporting tool) : **EDUCATION**
- Information relating to the **sending** institution or hosting enterprise / **INSTITUTION**:
 - Size of the enterprise (tick the appropriate size):micro or small : 1- < 50 staff,
.....medium: 50 < 250 staff,
.....big : 250 or more staff
 - Sector : nomenclature (the same as for the reporting tool) : **EDUCATION**

Duration: **5 WORKING DAYS**

Overall aim and objectives of the mobility

- becoming familiar with the school;
- learning about the differences between the two institutions;
- becoming familiar with the use of the different learning about different learning about different

Activities to be carried out

- comparing the two institutions;
- Moodles;
- suggesting improvements;
- introducing these improvements.

Expected results

By signing this document the sending institution and the host institution agree to the programme and activities of Staff Training

The sending institution - Coordinator's signature

The host institution - Coordinator's signature

Date: 4. 3. 2009

Date: 18. 3. 2009

Delovni program za mobilnost učnega osebja za usposabljanje

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Erasmus Programme

Staff Training - Dogovor o izvedbi

med pogodbenikom: **ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC,
KOROŠKA 11, 2380 SLOVENJ GRADEC**

in udeležencem: Janez Prijatelj, Prisojna pot 12, 1000 Ljubljana

Pogodbenik bo izvedel vse potrebno za uspešen začetek namestitve/izmenjave in zagotovil, v sodelovanju z gostiteljsko institucijo, stalno spremljanje in nadzor med samim trajanjem. Sredstva bo pogodbenik upravičencu dodelil v skladu s pravili programa Erasmus.

Pogodbenik bo udeležencu za izvedbo izmenjave/namestitve zagotovil sredstva Erasmus v višini: **480,00 EUR** (sredstva, ki pripadajo udeležencu po sporazumu o dotaciji za Erasmus mobilnost, sporazum št.: 2008-5571), kar predstavlja največ 80 % dejanskih stroškov izvedbe mobilnosti. **Preostanek sredstev, potrebnih za izvedbo mobilnosti, bosta pokrila pogodbenik do največ 417,00 EUR in udeleženec sam.**

Pogodbenik in udeleženec zagotavljata, da bodo sredstva, namenjena za namestitve/izmenjavo uporabljena izključno za kritje stroškov mednarodnega prevoza, zavarovanja, namestitve v tujini ter jezikovno, pedagoško in kulturno pripravo in, da za isto vrsto izdatkov niso bila prejeta kakršna koli druga sredstva Evropske unije ali proračunska sredstva Republike Slovenije.

Udeleženec namestitve bo upošteval pravila in pogoje, ki jih bo postavila gostiteljska organizacija v zvezi z veljavnimi predpisi države, internimi predpisi, delovnim časom ter poslovno tajnostjo. V primeru, da bo udeleženec namestitev izmenjavo prekinil pred predvidenim rokom oz. bo to storila gostiteljska institucija, bo o tem takoj obvestil pogodbenika. Če bo dejansko trajanje namestitve krajše od predvidenega in, če udeleženec ne bo izpolnil obveznosti, bo vrnil preveč in neupravičeno prejeta sredstva.

Udeleženec bo, po potrebi omenil, da izmenjava/namestitev poteka v okviru in s finančno pomočjo programa Erasmus.

Po končani namestitvi/izmenjavi bo udeleženec izpolnil poročilo/vprašalnik (sistem evidentiranja in statistike za projekte mobilnosti) in ga poslal pogodbeniku. Poročilo bo priložil dokazila o mednarodnem prevozu, zavarovanju ter jezikovni, pedagoški in kulturni pripravi (pri namestitvah).

Udeleženec se s podpisom dogovora strinja, da se njegovi podatki, lahko uporabijo v statistične namene s strani Nacionalne agencije ali Evropske komisije.

Dogovor je sestavljen v dveh izvodih.

**Dogovor o izvedbi
mobilnosti
zaposlenega**

Potrdilo o opravljeni mobilnosti zaposlenih

1° April 2009

CERTIFICATE

We, the undersigned, hereby declare and confirm that the following Slovenian teachers have participated in the project Erasmus Mobility, approved and sponsored by the EU, in Lisbon with our institution, ISCAL, from 22nd March 2009 to 1st April 2009:

Mira Cojnko - Teaching Staff Mobility
Silva Ledinek - Teaching Staff Mobility
Janja Razgoršek - Staff Training
Luka Urisk - Staff Training
Sonja Smolar - Staff Training
Dora Najrajter - Staff Training.

Teaching programmes for Teaching Staff Mobility and work plans for Staff Training were coordinated and confirmed by our International Relations Department.

A Presidente do Conselho Directivo

Maria Amélia P. Nunes de Almeida

university of groningen

To Whom It May Concern:

faculty of mathematics and natural sciences

microbial ecology

Date
4 June 2010

Subject
Erasmus / Ines Mandic-Mulec

Our reference
10e68 DvE/md

Mona Duanjin
T 31 (0)30 463 21 50
F 31 (0)30 463 21 54
m.duanjin@rug.nl

Geekjes 30
921 NH Haren
PO Box 40
9700 AA Haren
The Netherlands
www.rug.nl

Ines Mandic-Mulec did lecture in my course and all the Erasmus requirements were fulfilled as promised in the agreement.
Hereby I certify that Ines Mandic-Mulec took part in the activities mentioned below at the Biological Center in Haren in May 2010.

- May 2nd:**
- Departmental talk 12:00 noon - (1 hour), that was attended by teaching staff and students
- Discussion with Prof. Takano about her research and teaching (1 hour)
- May 4th:**
- Cell-cell signaling and cell differentiation in the biofilms of *Bacillus subtilis* (1 hour)- Microbial Ecology course 2nd and 3rd year: students + graduate students)
- Discussions on teaching strategies with Prof. Martha Merrow (1 hour)
- May 6th:**
- Nitrogen cycle (2 hours) - Microbial Ecology course 2nd and 3rd year students + graduate students)
- Critical discussions of research projects with graduate students (1 hour)

Ta publikacija je avtorsko delo in je avtorsko zaščitena pod licenco Creative Commons:

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija.

Delo je dovoljeno:

- reproducirati, distribuirati, dajati v najem in priobčevati javnosti
- ter
- predelati

pod spodaj navedenimi pogoji.

1. Pri uporabi dela morate navesti izvirnega avtorja besedila z imenom in priimkom ter izdajatelja publikacije - CMEPIUS.

2. Tega dela ne smete uporabiti v komercialne namene.

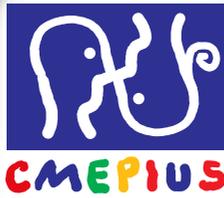
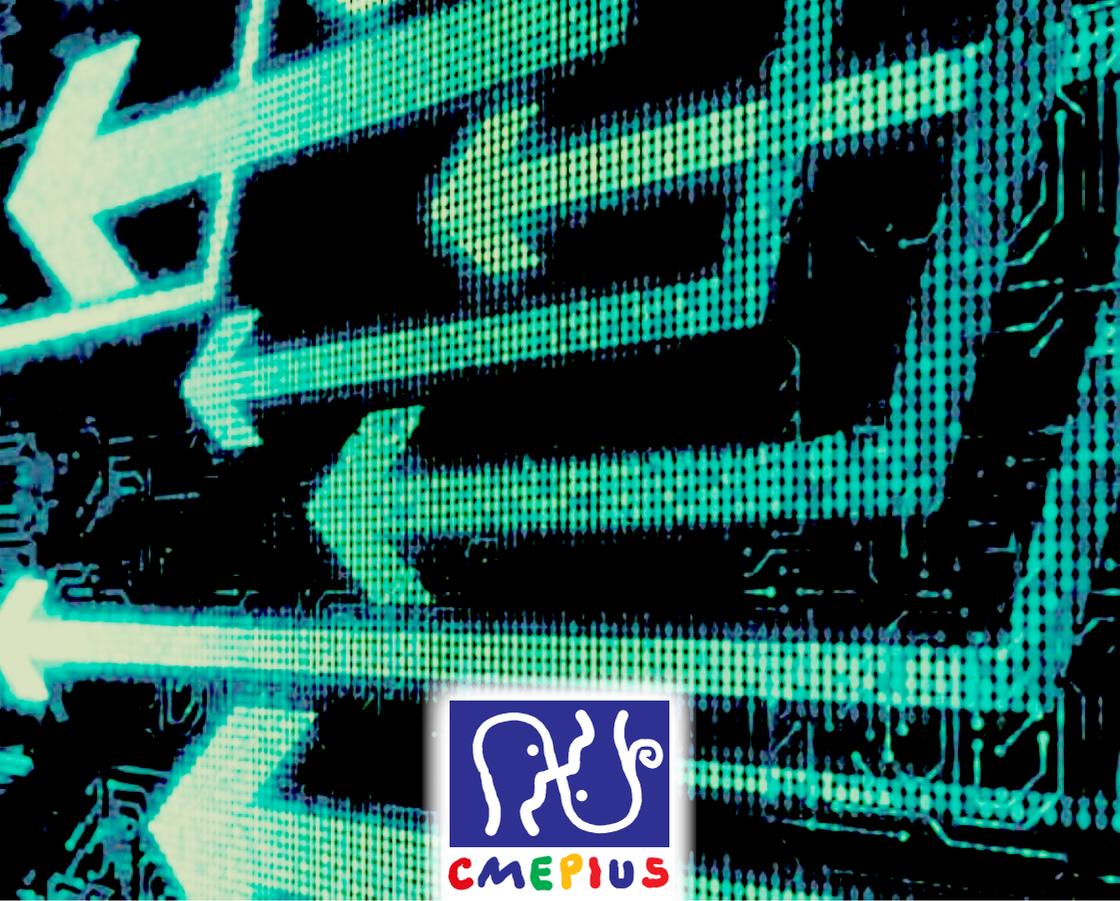
3. Če spremenite, preoblikujete ali uporabite to delo v svojem delu, lahko distribuirate predelavo dela le pod licenco, ki je enaka tej.

Pri vsaki uporabi ali distribuiranju morate uporabnike seznaniti s pogoji licence za to avtorsko delo.

Kateri koli od teh pogojev se lahko razveljavi, če za to dobite dovoljenje CMEPIUS-a.

Vaše pravice do poštene rabe in druge pravice niso omejene z zgoraj navedenim.

Celotna licenca je dostopna na <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/si/legalcode>.

**Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja**

Ob železnici 16
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: +386 1 620 94 50
Fax: +386 1 620 94 51
E-mail: info@cmepius.si
www.cmepius.si